

Μιχάλης Μαντάς

Οι Ιστορίες μου

Μικρές θαλασσινές και όχι μόνο ιστορίες

Παιανία 2016

Ο Μιχάλης Μαντάς γεννήθηκε στο Ναύπλιο το 1948. Μετά την αποφοίτησή του από την Μέση Εκπαίδευση, μπήκε στο Παν/μιο Αθηνών (τμήμα Φυσικό της Φυσικομαθηματικής Σχολής). Στο διάστημα των σπουδών του (που δεν τελείωσαν ποτέ) επιβίωσε κάνοντας διάφορες δουλειές (από πεζοδρόμιο, μέχρι διαλογή στο Προπό) μεταξύ των οποίων και η παραγωγή και πώληση φοιτητικών σημειώσεων στους συμφοιτητές του. Αυτή η τελευταία δράση του, τον οδήγησε τελικά στην δημιουργία της επιχείρησης Γραφικών Τεχνών, από την οποία συνταξιοδοτήθηκε το 2011. Τα αντικείμενα στα οποία ε-

ξειδικεύτηκε, αρχικά ήταν η έκδοση επιστημονικών κυρίως συγγραμμάτων και στη συνέχεια διαφόρων εφημερίδων, περιοδικών και άλλων εντύπων. Τα σπουδαιότερα επιτεύγματά του, ήταν η ίδρυση του «**Εκδοτικού Συνεταιρισμού Συγγραφέων Καθηγητών**» το 1983 και η έκδοση της τοπικής εφημερίδας «**Πολίτης των Μεσογείων**», την περίοδο 1994 - 2005. Όταν όμως τον ρωτούν τι δουλειά έκανε στη ζωή του, απαντάει ότι ανέκαθεν μέχρι και σήμερα είναι ψαράς, αλλά για λόγους επιβίωσης έκανε και διάφορα άλλα πράγματα. Μετά τη συνταξιοδότησή του συνέγραψε τέσσερα βιβλία με τίτλους: «**Η Τέχνη του Παραγαδιού**», «**Η Τέχνη της Συρτής**», «**Συνήθειες Ερωτήσεις και οι Απαντήσεις τους**» και «**Χυτεύοντας τα Μολύβια μου**» τα οποία κυκλοφορούν σε ηλεκτρονική μορφή και παρέχονται απολύτως δωρεάν σε όποιον τα ζητήσει.

Το 2020 όλα αυτά τα βιβλία μαζί και με ένα ακόμη με τίτλο «**Το Παραγάδι εν Συντομία**» ανακαινίστηκαν πλήρως, μετατράπηκαν σε διαδραστικά και διατίθενται πλέον με νέο καθεστώς από την ιστοσελίδα «**Ψαρεύοντας...**», (psarevontas.gr), ενώ οι παλιότερες εκδόσεις συνεχίζουν να διατίθενται δωρεάν.

Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 210 6666486

Ηλεκτρονική διεύθυνση: politiss6@Yahoo.gr και mixmantas@gmail.com

Σαν πρόλογος ...

Όπως σημειώνω και στο βιογραφικό μου στην 2η σελίδα, όλη μου τη ζωή δήλωνα επαγγελματίας ψαράς κι ας μην εξασκούσα αυτό το επάγγελμα. Το έκανα γιατί αυτό ήταν πάντα το κρυφό μου απωθημένο.

Ψαράς όμως που δεν έχει να διηγηθεί και μερικές ιστορίες από τα ψαρέματα και τις εμπειρίες του στη θάλασσα δεν μπορεί να αυτοαποκαλείται έτσι.

Για να αποδείξω λοιπόν την ψαρευτική μου ... δεινότητα, αποφάσισα να συγγράψω ένα ακόμη βιβλίο στο οποίο να συγκεντρώσω όλες τις ιστορίες που έχω κατά καιρούς βιώσει, δημοσιεύσει και διηγηθεί εδώ κι εκεί.

Όλες τους είναι πέρα για πέρα αληθινές. Λίγη μόνο «σάλτσα» έχω προσθέσει «ποιητική αδεία» σε μερικές για να τις κάνω πιο ευχάριστες και ευκολοδιάβαστες στον αναγνώστη.

Και όπως όλα τα ηλεκτρονικά βιβλία μου, έτσι κι αυτό δεν τελειώνει εδώ, αλλά συνεχίζεται ...

Καλή διασκέδαση ...

Μιχάλης Μαντάς

«Τα μεγαλύτερα ψέματα λέγονται κατά τη διάρκεια του πολέμου, πριν το γάμο και μετά ... το ψάρεμα!»

Αγνώστου λαϊκού θυμοσόφου

Περιεχόμενα

Κάνε πατέρα να δεις καλό ...	6
Το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό(;)	11
Ψαρεύοντας στην ... Παλλήνη	18
Ένα δικό μου, δύο δικά σου	20
Ποιος έφαγε το ... δόλωμα;	24
Προσοχή Δίχτυ!	28
Στέρηση Αμύλου.	31
Ωραίο το κόσμημά σας κυρία μου.	34
Με λάδι Corperitone	37
Η Σμέρνα	42
Άμα δεν βρέξεις κώλο	47
Το κακό παράδειγμα	49
17η Νοέμβρη 1973	53
Ο φίλος μου ο Παρασκευάς	56
Αγριογούρουνο με ... κουταλάκι	63
Η μεγάλη επιτυχία	66
Η ιταλική χειροβομβίδα	69
Το κομμένο δάχτυλο	72
Ego legome Giorgos.	75

Κάνε πατέρα να δεις καλό ...

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΩΝ 14-15 ΧΡΟΝΩΝ ήταν η εποχή που ο πατέρας μου είχε αρχίσει, υποκύπτοντας στις πιέσεις μου, να σκέπτεται σοβαρά να μου ... παραχωρήσει το δικαίωμα να πηγαίνω μόνος μου για ψάρεμα με την τότε βάρκα μας, μια γαΐτα¹ 5,5 μέτρων. Η ευκαιρία για την πραγματοποίηση του ονείρου μου, δόθηκε το Πάσχα, όταν μας επισκέφθηκαν για να το περάσουν μαζί μας στο Ναύπλιο μια παρέα συγγενείς από την Αθήνα, μεταξύ των οποίων και ένας θείος 30 περίπου χρονών τότε, που την είχε «ψωνίσει» με τη συρτή βυθού και έκανε σαν τρελός όποτε ερχόταν να μας επισκεφτεί.

Το Πάσχα ήταν η εποχή που στο Ναύπλιο ξεκίναγε το ψάρεμα της σφυρίδας με τη συρτή βυθού και όλοι περιμέναμε να δούμε πότε θα πιανόταν η πρώτη σφυρίδα από κάποιον, για να πάρουμε το σήμα της εκκίνησης. Όταν γινόταν αυτό, την επόμενη Κυριακή κατά τις 05:00 - 06:00 η ώρα το πρωί στην παραλία του Ναυπλίου γινόταν ο κακός χαμός από τις βάρκες που ξεκίναγαν για το κυνήγι της σφυρίδας.

Μέχρι εκείνη τη μέρα ο πατέρας μου είχε πάει 2-3 φορές για σφυρίδες μαζί με τον αδερφό του αλλά τίποτα.

Όταν ο Αθηναίος θείος τού ζήτησε να μας δώσει τη βάρκα για να πάμε για σφυρίδες οι δυο μας, στην αρχή ξίνισε τη μούρη του, μετά άρχισε να ψελλίζει διάφορες δικαιολογίες και στο τέλος υπέκυψε, πιστεύω για δυο λόγους:

1 Η γαΐτα είναι είδος ψαρόβαρκας.

Ο πρώτος γιατί δεν ήθελε να δυσαρεστήσει τον φιλοξενούμενο, και ο δεύτερος γιατί πίστευε ότι έτσι κι αλλιώς δεν επρόκειτο να πιάσουμε τίποτα, οπότε δεν θα είχε κανένα πρόβλημα, γιατί ως γνωστόν όλοι οι πατεράδες σε αυτές τις ηλικίες είναι σε μόνιμη κατάσταση ανταγωνισμού με τους γιους τους.

Ξεκινήσαμε πρωί - πρωί και πριν ακόμη βγούμε καλά - καλά από το λιμάνι, κοντά στο θαλάσσιο κάστρο που πολλοί θα γνωρίζετε σαν αξιοθέατο του Ναυπλίου, που λέγεται «Μπούρτζι», μια ωραία σφυριδούλα 1,5 κιλού τίμησε την αυτοσχέδια ζόκα¹ μου, που ήταν δολωμένη με δυο νωπά κεφαλόπουλα.

Αφού είχαμε εξασφαλίσει την ... πρωτιά για την τρέχουσα περίοδο, το ενδιαφέρον μας στράφηκε σε άλλα πεδία. Πήγαμε ψαρεύοντας στην απέναντι ακτή όπου βρίσκεται το χωριό Μύλοι και καθίσαμε στο παραλιακό ουζερί για να πει ο θεός μου τα ούζα του κι εγώ τις ... πορτοκαλάδες μου.

Σε διπλανό τραπέζι μια θεία με την ανεψιά της άρχισε να κάνει ... παιχνίδι με το θείο μου, αλλά την εποχή εκείνη εγώ δεν είχα ιδέα από τέτοια πράγματα και το μόνο που σκεφτόμουνα ήταν πότε θα ξαναμπαίναμε στη θάλασσα να συνεχίσουμε το ψάρεμα.

Μετά τη χυλόπιττα που έφαγε ο θεός, το πήρε απόφαση ότι η μέρα ήταν μόνο για ψάρεμα σφυριδίας, οπότε πλήρωσε το λογαριασμό και ξαναμπήκαμε στη βάρκα για να γυρίσουμε στο Ναύπλιο.

Στο μεταξύ η ώρα είχε πάει 11:00 και για να προλάβουμε τον οβελία, που στο μεταξύ ψηνόταν, έπρεπε να κάνουμε γρήγορα, γιατί μεταξύ άλλων είχε σηκώσει και ένα 4ράκι² της το-

1 Η ζόκα είναι εργαλείο ψαρικής ειδικό για τη συρτή βουθού. Στην πατρίδα μου εκείνη την εποχή, όλοι οι ερασιτέχνες ψαράδες τη ζόκα τη φτιάχναμε μόνοι μας και γι' αυτό την λέω «αυτοσχέδια».

2 Για τους μη γνωρίζοντες την ψαρική διάλεκτο, έτσι λέμε εμείς οι ... θαλασσόλυκοι τον αέρα με δύναμη 4 μποφόρ. Μετά τα 5 ή το πολύ 6 μποφόρ, όλοι οι ερασιτέχνες ψαράδες το βάζουμε στα ... πόδια και επιστρέφουμε στα καφενεία, όπου συνεχίζουμε το ... ψάρεμα πίνοντας ούζα και λέγοντας ... παραμύθια.

πικής μπουκαδούρας¹, που δεν ήταν διόλου ευκαταφρόνητο.

Παρόλα αυτά εγώ έριξα και πάλι τις συρτές και λίγο μετά που φύγαμε από τον μόλο των Μύλων, η δεξιά τέντωσε το λάστιχο με το κουδουνάκι² σε σημείο που κόντεψε να σπάσει. Υποψιάσθηκα κόλλημα, γιατί το τέντωμα ήταν «χοντρό» και άρχισε να με κόβει κρύος ιδρώτας στη σκέψη ότι μπορεί να έχανα την αρματωσιά³, οπότε ποιος άκουγε τον πατέρα μου.

Αμέσως έκανα κράτη τη μηχανή και γυρίζοντας μπρος - πίσω άρχισα να σηκώνω, μέχρι να έρθω «απίκο»⁴ στο κόλλημα. Το βάθος ήταν 15 μέτρα οπότε πολύ σύντομα ήρθα κοντά. Όταν έκανα την πρώτη απόπειρα να ξεκολλήσω τη συρτή, αντί για «κούτσουρο» ένιωσα κάτι βαριά «κεφάλια»⁵ σαν να ήταν μεγάλο μαύρο ψάρι. Η σφυρίδα ήταν 4,5 κιλά και ο θείος μόνο που δεν ... κατουρήθηκε πάνω του όταν την είδε.

Αφού την τακτοποιήσαμε και ξαναξεκινήσαμε τη βάρκα, αυτός επέμενε να ξαναρίζουμε τις συρτές σε αντίθεση με εμένα που σκεπτόμενος τη λύσσα του πατέρα μου αν αργούσαμε, είπα να μην ρίζουμε και να γκαζώσουμε για να φτάσουμε το δυνατό συντομότερο στη στεριά.

Λόγω ηλικίας ο θείος υπερίσχυσε κι έτσι έριξα την πρώτη συρτή και την κρέμασα στο λάστιχο με το κουδουνάκι, το οποίο λίγο μετά που ξεκίνησα να ρίχνω τη δεύτερη άρχισε να χτυπάει σαν τρελό. Κάνοντας ακριβώς τα ίδια ανέβασα και τη

-
- 1 Έτσι λέγεται η θαλάσσια αύρα που φυσάει τους καλοκαιρινούς μήνες στα παράλια της Ελλάδας.
 - 2 «Κουδουνάκι» λέμε ένα απλό σύστημα αυτόματης ειδοποίησης, που μας ειδοποιεί όταν το ψάρι τοιμπάει και ο ψαράς δεν κρατάει την πετονιά στο χέρι του αλλά την έχει κρεμασμένη στο ειδικό λάστιχο που στην άκρη του έχει ένα κουδουνάκι.
 - 3 Η άκρη της πετονιάς που είναι πιο λεπτή για να μπορεί να κόβεται ώστε να γλυτώνει η υπόλοιπη.
 - 4 Δηλαδή από πάνω.
 - 5 Έτσι λέμε τα χτυπήματα που κάνει το ψάρι προσπαθώντας να γλυτώσει όταν συλλαμβάνεται.

δεύτερη σφυρίδα, ακριβώς ίδια με την προηγούμενη.

Τα ψάρια τότε τα βάζαμε σε μια πάνινη τσάντα, που κάθε τόσο τη βρέχαμε για να τους κρατάει κάποια δροσιά. Οι τρεις σφυρίδες, που ήσαν κάτι λίγο πάνω από 10 κιλά, τη γέμισαν σχεδόν τελείως.

Μισή ώρα μετά, μπαίναμε στο λιμάνι του Ναυπλίου, αφού ο θεός δεν επέμεινε να ξαναρίξουμε τις συρτές και ήρθαμε στα γρήγορα. Η ώρα είχε πάει πλέον 13:30. Μόλις φτάσαμε κοντά στο μόλο, εκεί που σήμερα είναι οι διάφορες καφετέριες, είδα τον αγριεμένο πατέρα μου να βολτάρει πέρα - δώθε βγάζοντας ... καπνούς από την ανησυχία και τα νεύρα του. Μόλις αράξαμε τη βάρκα, μας είπε μονολεκτικά: *«ελάτε σπίτι και θα λογαριαστούμε»* και καβαλώντας το ποδήλατό του εξαφανίστηκε.

Τότε εγώ κι ο θεός κατεβάσαμε την εξής σατανική ιδέα, που θα την περιγράψω ταυτόχρονα με την εκτέλεσή της.

Βάλαμε στην τσάντα κάτω από τα ψάρια τις δυο συρτές (τότε τις τυλίγαμε σε μεγάλους φελλούς) και φτάνοντας στο σπίτι την αφήσαμε στην μικρή αποθήκη κάτω από τη σκάλα και μπαίνοντας στην τραπεζαρία, όπου ήταν στρωμένο το πασχαλιάτικο τραπέζι, καθίσαμε στις καρέκλες μας παριστάνοντας τους ... μισοκακόμοιρους.

Λίγο μετά, μεταξύ εμένα και του πατέρα μου εξελίχθηκε ο παρακάτω διάλογος:

– *Θα μου πεις τελικά τι έγινε στο ψάρεμα;*

– *Τι να σου πω; Χάλια. Ούτε τοιμιτιά! Και τώρα στο γυρισμό με τη μπουκαδόυρα, η μια συρτή μου πιάστηκε στην προπέλα κι έγινε κομμάτια, γι' αυτό καθυστερήσαμε.*

Ο πατέρας μου απευθυνόμενος στη μητριά μου και αδερφή του θείου:

– *Στα είπα εγώ, αλλά εσύ επέμενες να τους αφήσω. Άκου τα τώρα.*

(Σ.Σ.: Δυστυχώς για λόγους ευπρέπειας δεν μπορώ να αποδώσω το διάλογο ακριβώς!).

– *Και δε μου λες ρε, που είναι τώρα οι συρτές;*

– Στην αποθήκη μέσα στην τσάντα.

(Φεύγει βροντώντας τη πόρτα πίσω του. Μετά 5 λεπτά ξανάρχεται κρατώντας τις τρεις σφυρίδες στα χέρια του και ουρλιάζοντας κυριολεκτικά!).

– Τώρα θα δεις τι θα πάθει ο μαλάκας ο αδερφός μου που μου λέει ότι δεν ξέρω να πιάνω ψάρια.

Βγαίνει έξω από το σπίτι, παίρνει το ποδήλατό του και φεύγει για το σπίτι του αδερφού του ...

Όλα αυτά συνέβαιναν την Κυριακή του Πάσχα κάπου γύρω στα 1963 ή 1964.

Τις επόμενες μέρες, στο καφενείο, έγινε της μουρλής με τις ανακοινώσεις του πατέρα μου.

Έλεγε ότι τις σφυρίδες τις έπιασε αυτός!

Κάνε ... πατέρα να δεις καλό!

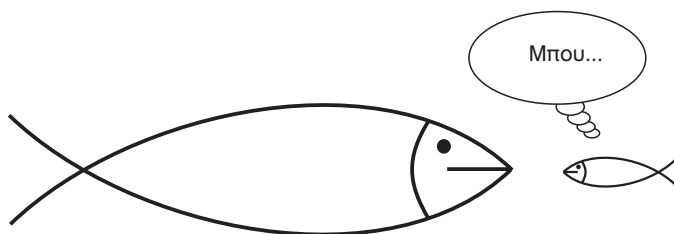
Το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό(;)

ΘΑΛΕΓΕ ΚΑΝΕΙΣ ότι αυτή η παροιμία διατυπώνει μια τόσο κρυστάλλινη αλήθεια, ώστε το ερωτηματικό να νομιστεί σαν τυπογραφικό λάθος. Δεν είναι όμως έτσι και τούτο γιατί στην πραγματικότητα υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες για την αλήθεια της παροιμίας. Τα πράγματα δηλαδή ίσως να μην είναι έτσι όπως φαίνονται με την πρώτη ματιά.

Ας τα πάρουμε όμως με τη σειρά:

Ο φοβερός και τρομερός Μπαρακούντας είναι ένα ψάρι που ζει στον Αμαζόνιο ποταμό. Το μήκος του φτάνει τα 4 μέτρα και η φήμη του έχει απλωθεί κυρίως χάρη στις αρπακτικές του ικανότητες που είναι εξαιρετικές. Είναι ένα ψάρι σαν το δικό μας λούτσο σε μεγέθυνση, το οποίο, όπως φαίνεται, δεν αφήνει τίποτα να ζήσει όπου εμφανίζεται. Αυτή είναι μια αλήθεια που λίγο - πολύ αρκετοί από εμάς έχουμε ήδη ακούσει. Αυτό που πολύ λίγοι όμως ξέρουμε, είναι ότι ένας από τους κυριότερους εχθρούς αυτής της τέλει αρπακτικής μηχανής, είναι ένα μικρό ψαράκι 10 περίπου πόντων.

Αμέσως κανείς θα σκεφτεί ότι το μικρό αυτό ψαράκι θάχει κανένα δηλητηριώδες κεντρί ή θα βγάζει ηλεκτρισμό ή κανένα άλλο παράξενο όπλο, από αυτά που φτιάχνει η φύση με την απέραντη σοφία της και την φοβερή ποικιλία της. Τίποτα όμως από όλα αυτά δεν συμβαίνει. Το πράγμα είναι πολύ απλούστερο. Το μικρό αυτό ψαράκι απλά «τρώει» τον φοβερό και τρομερό Μπαρακούντα. Τον κολατσιίζει δηλαδή κανονικά. Κι όχι μόνο τον τρώει, αλλά του στήνει και καρτέρι κι όταν

τον πετύχει, πετάγεται και του ρίχνει κάτι ξεγυρισμένες δαγκωνιές, μέχρι που να χορτάσει. Την επόμενη φορά, πάλι από την αρχή, ώσπου καμιά φορά ο Μπαρακούντας καταλήγει να ... φοφήσει από αιμορραγία. Με λίγα λόγια ο Μπαρακούντας βλέπει αυτό το ψαράκι και το βάζει στα ... πόδια.

Υπάρχει κι άλλο ένα παράδειγμα τέτοιου ψαριού. Είναι αυτό που το λέμε «πλότο του καρχαρία ή κολαούζο». Αυτό είναι ένα ψαράκι 30 περίπου πόντων το πολύ, το οποίο συνηθίζει να ακολουθεί τον καρχαρία όπου πάει. Δεν τον τρώει, απλά τρέφεται από τα υπολείμματα της τροφής του, χωρίς να κουράζεται καθόλου. Μόλις δηλαδή γεννηθεί, όλη η έννοια του συνοψίζεται στο να βρει έναν χαζό καρχαρία και να του κολλήσει από δίπλα. Από κει και πέρα την περνάει ζωή και κότα. Οι παλαιότεροι πίστευαν ότι ο καρχαρίας το άφηγε να ζει γιατί του παρείχε άλλου είδους υπηρεσίες. Ότι τον «ψείριζε» και κάτι τέτοια. Νεότερες όμως παρατηρήσεις απέδειξαν ότι ο καρχαρίας ... δεν έχει ψείρες.

Τι γίνεται λοιπόν; Αυτά τα ψάρια αποτελούν την εξαίρεση του κανόνα της παροιμίας;

Όχι! Και μάλιστα αν το καλοεξετάσουμε το πράγμα, αν η παροιμία είχε «απόλυτα δίκιο» τίποτα δεν θα υπήρχε σήμερα στη θάλασσα και επομένως δεν θα υπήρχε ούτε και στη στεριά. Γιατί όπως όλοι ξέρουμε, η θάλασσα ήταν το ξεκίνημα της ζωής και ας με συγχωρέσει η εκκλησία, αλλά η βιολογία το

΄χει πια αποδείξει. Έχει βέβαια κι η παροιμία «τα δίκια της», θα δούμε στη συνέχεια γιατί.

Για να ξεδιαλύνουμε το όλο ζήτημα (και να μάθουμε και κάτι) θα πρέπει να καταλάβουμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η βιολογική διαδικασία στη θάλασσα.

Ας τον δούμε λοιπόν:

Τα μικρότερα πλάσματα που κυκλοφορούν μέσα στο νερό, είναι κάτι πολύ μικροί οργανισμοί διαφόρων ειδών, που ούτε κολυμπάνε, ούτε τρέχουνε. Ζούνε μέσα στο νερό, κυκλοφορώντας με τη βοήθεια των θαλάσσιων ρευμάτων, τρέφονται περίπου με τον ίδιο τρόπο που τρέφονται τα κύτταρα του ανθρώπου και πολλαπλασιάζονται όπως αυτά, κόβονται δηλαδή το καθένα σε δύο ή περισσότερα κομμάτια κάπου - κάπου, που το καθένα τους γίνεται ένα καινούργιο τέτοιο ζωάκι. Το μέγεθός τους είναι συνήθως τόσο μικρό, που φαίνονται μόνο με το μικροσκόπιο, το πλήθος τους όμως είναι τόσο μεγάλο, που κάνει τη θάλασσα να είναι πάντα λίγο θολή. Όλοι αυτοί οι μικροί οργανισμοί ονομάζονται με ένα κοινό όνομα «πλαγκτόν» και αποτελούν τη βάση της διατροφής σχεδόν όλων των θαλάσσιων οργανισμών. Είναι τόσοι πολλοί και πολλαπλασιάζονται με τέτοια ταχύτητα που δεν τελειώνουν ποτέ όσο κι αν τρώνε οι υπόλοιποι. Η φάλαινα, αυτό το μεγαθήριο της θάλασσας, τρέφεται αποκλειστικά με αυτούς. Καταβροχθίζει τόνους καθημερινά με έναν απλούστατο τρόπο. Ρουφάει το νερό και όταν το βγάζει «φιλτράρει» με κάποιον τρόπο τα μικρά αυτά ζωάκια κι έτσι τα τρώει. Για να φάει την ποσότητα που χρειάζεται, κάνει αυτή τη δουλειά όλη μέρα. Ρούφα - φύσα που λένε.

Ο επόμενος εχθρός αυτών των μικροοργανισμών, είναι αυτά τα μικρά αφρόψαρα που συνηθίζουμε να τρώμε στα ταβερνάκια της παραλίας τα βραδάκια: Οι μαρίδες, η αθερίνα, η παπαλίνα (η μικρή σαρδέλα), ο γαύρος, ο κολιός, το σαφρίδι, οι γόπες και όλα τα παρόμοια. Τα είδη αυτά κάνουν περίπου την ίδια δουλειά με τις φάλαινες. Κυκλοφορούν δηλαδή όλη

μέρα, ρουφάνε νερό και το φτύνουν καθαρό κρατώντας τους ... μεζέδες που περιέχει. Αυτά όμως τρώνε και άλλα πράγματα. Κανένα μικρότερο ψαράκι, κανένα σκουλήκι και καμιά φορά και ... το δόλωμα των ψαράδων.

Αυτά τα μικρότερα ψάρια στη συνέχεια τρώγονται από τα μεγαλύτερα, που δεν τρώνε «πλαγκτόν» και η ζωή στα θάλασσα συνεχίζεται.

Δημιουργείται όμως η εξής απορία:

Καλά το πλαγκτόν είναι τόσο μεγάλη ποσότητα και πολλαπλασιάζεται τόσο γρήγορα που όσο και να φάνε τα ψάρια δεν τελειώνει. Μάλιστα στις θάλασσές μας παρουσιάστηκε και το εξής φαινόμενο: Σε περιοχές που τα ψάρια μειώθηκαν πάρα πολύ λόγω ρύπανσης και άλλων παραγόντων, από το πολύ πλαγκτόν που ξέμεινε αφάγωτο, η θάλασσα έγινε σαν γιαούρτι. Τα υπόλοιπα όμως μικρόψαρα, αν τύχει ποτέ και φαγωθούν όλα από τα μεγαλύτερα, τι γίνεται; Τέρμα η ζωή στη θάλασσα;

Εδώ είναι το ζουμί! Γιατί στην πραγματικότητα κανένα μεγάλο ψάρι δεν μπορεί να φάει το μικρότερό του κι ας λείει η παροιμία. Κι αυτό για έναν απλό λόγο. Το μικρό ψάρι είναι πολύ πιο ευκίνητο από το μεγαλύτερο και δεν πιάνεται με τίποτα κι αν δεν το πιστεύετε ρωτήστε τον καρχαρία που τρώει τη ζωή του προσπαθώντας να πιάσει τον πιλότο του ή τον Μπαρακούντα που βλέπει το μικρό ψαράκι (που δεν θυμάται το όνομά του) και γίνεται ... λαγός. Και, θα μου πείτε τότε, πώς γίνεται η δουλειά;

Εδώ, κυρίες και κύριοι, υπάρχει το μεγαλείο της φύσης. Ή αν το θέλετε αλλιώς, η σοφία του δημιουργού. Ή ακόμα το μυστήριο της ζωής. Η ίδια δύναμη που κάνει το σολωμό να τρέχει εκεί που γεννήθηκε για να γεννήσει τα αυγά του και κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει πώς το θυμάται, γιατί ως γνωστόν κανείς δεν θυμάται πού γεννήθηκε αν δεν του το πούνε και ... ομιλών σολωμός μέχρι σήμερα δεν βρέθηκε.

Η ίδια δύναμη που κάνει τα χέλια να ξεκινούν όταν «ορι-

μάσουν» και να πηγαίνουν να γεννήσουν χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, στη Θάλασσα των Σαργάσων, στον κόλπο του Μεξικού, όπως οι πρόγονοί τους, κι ας τα κλείνουμε εμείς σε σέρνες και πηγάδια, αυτά την κατάλληλη στιγμή ή την κοπανάνε ή πεθαίνουν. Όλα αυτά που κανείς δεν εξήγησε ποτέ γιατί συμβαίνουν και που όταν τα εξηγήσει, πάντοτε πίσω τους θα δει ότι χωρίς αυτά δεν γίνεται.

Όλα λοιπόν αυτά τα μικρά ψάρια, με τη γέννησή τους φέρνουν και μια πληροφορία γραμμένη στον εγκέφαλό τους. Αυτό που εμείς οι άνθρωποι αποκαλούμε «ένστικτο». Αυτή η πληροφορία ή εντολή, τους λέει ότι θα κολυμπούν μέσα στη θάλασσα σε πυκνούς σχηματισμούς, τόσο πυκνούς που η μετακίνησή τους γίνεται πάρα πολύ δύσκολη. Θα 'χετε όλοι προσέξει πόσο πυκνά είναι τα κοπάδια της παπαλίνας, της μικρής σαρδέλας, το Μάιο. Καμιά φορά δεν βλέπεις το βυθό. Με αυτόν τον τρόπο τα μικρά αυτά ψαράκια αυτοπαγιδεύονται στα δόντια των μεγαλύτερων. Αυτοκτονούν θα έλεγε κανείς. Αν πήγαιναν το καθένα μόνο του δεν θα είχαν να φοβηθούν τίποτα. Κι έτσι το μεγαλύτερο αρπακτικό ψάρι πέφτει μέσα στο κοπάδι, που λέμε, και τρώει μέχρι που να βαρυστομαχιάσει.

Όμως πώς γίνεται και δεν τα τρώει όλα; Άλλη πλευρά της σοφίας αυτή. Όταν πια μείνουν ελάχιστα, όσα ακριβώς χρειάζονται για να παράγουν μια νέα γενιά τον επόμενο χρόνο, τότε το κοπάδι είναι πια τόσο αραιό που όσο και να προσπαθεί το μεγάλο ψάρι μένει νηστικό. Γιατί όντας αραιό το κοπάδι, τα ψαράκια τρέχουν με τόσους ελιγμούς και δεξιότητες, που είναι αδύνατο να συλληφθούν. Άλλωστε αυτό, όσοι βουτάτε καμιά φορά με τη μάσκα, θα το 'χετε διαπιστώσει. Πόσες φορές δεν βλέπετε ένα μεγαλούτσικο ψάρι (γιατί το μεγάλο δεν κάθεται να το δείτε) και δίπλα του να σουλατσάρουν τεμπέλικα κάτι μικρότερα ή και πολύ μικρά χωρίς ίχνος φόβου. Κι αν είστε και από αυτούς που χαζεύουν με τις ώρες, θα 'χετε δει και κάμποσες αποτυχημένες προσπάθειες των μεγάλων να τα φάνε. Γιατί, μεταξύ άλλων, τα μεγάλα έχουν στο ένστικτό τους

γραμμένο να τρώνε τα μικρά, αλλά χωρίς τη ... διευκρίνιση «μόνο όταν είναι πολλά - πολλά μαζί», κι έτσι αυτά τα χαζά προσπαθούν συνέχεια.

Και η σοφία δεν σταματάει εδώ. Αυτά τα λίγα ψαράκια που θα γλιτώσουν αυτή την περίοδο, γεννούν και ένα σωρό απογόνους. Η σαρδέλα κάνει (κρατηθείτε) 1.500.000 αυγά.

Κι εγώ με τη γυναίκα μου ιδρώσαμε να κάνουμε μια κόρη (η γυναίκα μου δηλαδή). Μετά πώς να μη γίνει κακομαθημένο το παιδί; Έχετε όμως δει ποτέ κακομαθημένη σαρδέλα; Ποτέ! Πειθαρχημένη ταξιδεύει μαζί με τις αδελφές της, κοντά - κοντά στο κοπάδι, σ' ένα θανάσιμο αλλά τόσο απαραίτητο ταξίδι που προγραμματίσε γι' αυτήν ο δημιουργός της. Κι έτσι ζουν και τα μεγαλύτερα ψάρια τρώγοντας τις σαρδέλες και με την εξέλιξη δισεκατομμυρίων χρόνων μερικά από αυτά βγήκαν και στη στεριά, συνεχίζοντας τον κύκλο της ζωής, με τα αμφίβια και τα χερσαία όντα, με τελευταίο επίτευγμα αυτής της αλληλουχίας τον Homo Sapiens, δηλαδή «τον σοφό άνθρωπο».

Κι αυτός ο «σοφός άνθρωπος» έφτιαξε την παροιμία «το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό» χωρίς να μας διευκρινίσει τις υπόλοιπες λεπτομέρειες. Και καλά έκανε, γιατί χρησιμοποίησε αυτό που φαίνεται με «πρώτη ματιά» στο θαλάσσιο βασίλειο κι όχι αυτό που συμβαίνει στην πραγματικότητα. Κι έφτιαξε μια παροιμία που δεν αναφέρεται στα ψάρια, γιατί όπως φαίνεται αυτά ξέρουν να κρατάνε τις ισορροπίες κι ας μην διαβάζουν βιβλία, αλλά αναφέρεται στους άλλους ανθρώπους που φαίνεται ότι η εμφάνισή τους στο στερέωμα είναι τόσο πρόσφατη που δεν πρόλαβαν ακόμη να μάθουν τα απαιτούμενα για τη δική τους διαιώνιση.

Νομίζουν λοιπόν ότι έχουν διαφορές, όπως τα ψάρια, κι όταν κάποιος «μεγαλώσει» τρώει τους μικρότερους του. Όχι όπως τα ψάρια. Με άλλους τρόπους. Χωρίς διακρίσεις και πρόνοια για διαιώνιση, αλλά μόνο για να διατηρήσει τη δική του παντοδυναμία. Την εφήμερη ... Την άχρηστη ...

Είναι άραγε ο άνθρωπος Χόμο Σάπιενς, όπως αυτοονομάστηκε ή Χόμο ... Σάπιος, όπως τον αποκάλεσε και ο πατριώτης μου, μεγάλος μας ποιητής, ο μακαρίτης Νίκος Καρούζος;

Ψαρεύοντας στην ... Παλλήνη

Η ιστορία αυτή είναι αφιερωμένη στον φίλο μου «Γιάννη» που στα ... όνειρά του βλέπει ότι η θάλασσα είναι κάτω από το μπαλκόνι της πολυκατοικίας του και βγαίνει όποτε θέλει και ψαρεύει!

ΠΡΙΝ 15 ΠΕΡΙΠΟΥ ΧΡΟΝΙΑ χρειάστηκε να ρίξω μια μικρή πλάκα στο σπίτι μου στην Παλλήνη και κάλεσα για το σκοπό αυτόν έναν φίλο εργολάβο της περιοχής για να συνεννοηθούμε για τα σχετικά.

Αφού τα είπαμε και πήρε τα μέτρα για να μου κάνει το λογαριασμό και την προσφορά του, του πρότεινα να κάτσει λίγο να πιούμε καμιά τοικουδιά, αφού ήταν βραδάκι καλοκαιριού και ο καιρός ήταν χαρά Θεού.

Ο Μήτσος δέχθηκε φυσικά και λίγο μετά αρχίσαμε τα σφηνάκια και τις ιστορίες στο εξωτερικό καθιστικό του σπιτιού μου. Η κουβέντα το έφερε στα κατοικίδια ζώα, και μεταξύ μας εξελίχθηκε ο εξής διάλογος:

Μήτσος: *Ρε συ, εδώ έχεις πολύ ωραίο κτήμα. Ξέρεις τι ζώα θα μπορούσες να βάλεις;*

Εγώ: *Για έλα να σε πάω μια βόλτα να σου δείξω κάτι.*

(Οδήγησα τον Μήτσο στο βάθος του κτήματος όπου έχω το υποστατικό με τα ζώα μου. Την εποχή εκείνη είχα πολλά κουνέλια, κότες, μια γίδα κι έναν σκύλο, όλα τακτοποιημένα στους χώρους τους με πολύ τάξη και μεράκι. Σήμερα έχω τα ίδια σε μικρότερες ποσότητες, εκτός από τη γίδα).

Μόλις ο Μήτσος είδε τις εγκαταστάσεις είπε:

Μήτσος: *Α, εσύ είσαι πολύ νοικοκύρης φίλε μου! Σε παραδέχομαι! Θα πρέπει να είσαι πολύ ευχαριστημένος από τη ζωή σου.*

Εγώ: *Όχι ρε Μήτσο, δεν είμαι!*

Μήτσος: *Γιατί;*

Εγώ: *Πάμε να κάτσουμε και θα σου εξηγήσω, γιατί ίσως μπορείς και να με βοηθήσεις.*

Όταν ξαναπήγαμε στη θέση μας ο Μήτσος με κοίταγε γεμάτος προσμονή και απορία.

Εγώ: *Για να σε ρωτήσω κάτι ρε Μήτσο. Εκτός από τα μπετά, ανακατεύεσαι και με εκσκαφές;*

Μήτσος: *Ότι θέλεις. Έχω μηχανήματα να σου γυρίσω το σπίτι ... α-νάποδα.*

Εγώ: *Έχεις κανέναν από αυτούς τους πολύ μεγάλους εκσκαφείς, αυτούς που σκάβουν μεγάλα χαντάκια;*

Μήτσος: *Ότι θέλεις σου λέω. Λέγε τι θέλεις και θα το τακτοποιήσουμε!*

Εγώ: *Ρε Μήτσο, ξέρεις ποιο είναι το πρόβλημά μου. Εδώ που είμαι τα έχω όλα εκτός από ένα και ίσως μπορέσεις εσύ να μου το λύσεις.*

Μήτσος: *Τι ρε συ; Λέγε!*

Εγώ: *Θέλω να μου σκάψεις ένα μεγάλο κανάλι για να φέρω εδώ στην Παλλήνη τη θάλασσα από τη Λούτσα ρε Μήτσο! Αυτό θέλω!*

Μήτσος: *Χαχαχαχα!*

Ένα δικό μου, δύο δικά σου

Η ΜΑΝΑ ΜΟΥ ΠΕΘΑΝΕ όταν ήμουν 9 χρονών. Ο πατέρας μου ξαναπαντρεύτηκε όταν ήμουν 12 χρονών. Η ιστορία που θα διηγηθώ συνέβη όταν ζούσαμε εγώ κι ο πατέρας μου μόνοι μας, άρα πρέπει να ήμουν μεταξύ 9 και 12 χρονών, δηλαδή κάπου ανάμεσα στα 1957 και 1960, αφού γεννήθηκα το 1948.

Την εποχή εκείνη είχε έρθει στο Ναύπλιο, την πατρίδα μου, μια οικογένεια που είχε έναν γιο συνομήλικό μου, τον Σπύρο. Αυτό το παιδί δεν ήταν πολύ φανατικός ψαράς, όπως όλοι σχεδόν οι συμμαθητές μου, αλλά μας έφερε ένα καινούργιο ψάρεμα που μέχρι τότε δεν το ξέραμε. Το ονομάσαμε «τραβηχτό» και ήταν πολύ απλό. Σε μια πετονιά Νο 50-60 και μήκους καμιά 30αριά μέτρων, έδενες στην άκρη μια μεγάλη σαλαγγιά σχεδόν σαν μικρή άγκυρα. Αυτό ήταν όλο. Το ψάρεμα του «τραβηχτού» γινόταν ως εξής:

Κουλούριαζες την πετονιά στο χέρι σου, περίπου όπως οι καουμπόηδες το λάσο, και περπάταγες αργά - αργά στο μούραγιο του λιμανιού του Ναυπλίου, το οποίο εκείνη την εποχή, αλλά και σήμερα ακόμη, ήταν γεμάτο με πυκνά κοπάδια κεφαλόπουλων, μικρών και μεγάλων. Όταν έβλεπες ένα τέτοιο κοπάδι, με αργές κινήσεις, πέταγες τη σαλαγγιά έτσι ώστε να πέσει μέσα στο κοπάδι και όλη η τέχνη ήταν να προλάβεις να την τραβήξεις απότομα και με δύναμη πριν αυτή κατέβει βαθύτερα και βρεθεί κάτω από το κοπάδι. Έτσι, στα τυφλά, κάρφωνες πολλά κεφαλόπουλα, μερικές δε φορές μπορεί και δυο μαζί. Για να μπορείς να τραβάς την πετονιά όσο απότομα

χρειαζόταν χωρίς να σου σκίζει το δάχτυλο, μπαντάραμε τα δάχτυλά μας με λίγο λευκοπλάστη, το οποίο όταν τέλειωνε το ψάρεμα ήταν μέσα στη βρώμα.

Το ψάρεμα αυτό διαδόθηκε με αστραπιαία ταχύτητα σε όλους τους πιτσιρικάδες της εποχής και σε λίγο τα απογεύματα που τέλειωνε το σχολείο, στο λιμάνι του Ναυπλίου έβλεπες πολλά παιδιά να κάνουν αυτή τη δουλειά.

Ένα βράδυ στο σπίτι, όπως καθόμαστε μαζί με τον πατέρα μου, μου λέει:

«Αύριο θα πάω στην Αθήνα για κάτι δουλειές. Θα φύγω το πρωί, την ώρα που εσύ θα κοιμάσαι και θα γυρίσω το βράδυ. Κοίταξε να πεις το γάλα σου πριν πας στο σχολείο και μην τυχόν και πας για ψάρεμα όταν σχολάσεις γιατί θα σε ρημάξω κακομοίρη μου! Συννενοηθήκαμε;».

Εγώ μισούσα ανέκαθεν το εβαπορέ γάλα που πίναμε εκείνη την εποχή και έκανα ότι μπορούσα να το αποφύγω τα πρωινά. Σιγά μην το έπινα τώρα που θα έλειπε ο πατέρας μου. Είχα βρει ένα ωραίο κόλπο για να τον ξεγελάω. Έπαιρνα ένα φλιτζάνι, έριχνα μέσα ελάχιστο νερό, μια σταγόνα γάλα εβαπορέ και έτριβα λίγο ψωμί έτσι ώστε να φανεί ότι είχα πει το γάλα και είχα αφήσει ελάχιστο μαζί με ψίχουλα στον πάτο του φλιτζανιού. Έτσι έκανα κι εκείνη την ημέρα. Μόλις τέλειωσα αυτή τη δουλειά, έβαλα στη σχολική σάκα μαζί με τα βιβλία και τα τετράδια την πετονιά για το «τραβηχτό» κι έφυγα για το σχολείο από το οποίο σχόλασα κατά τη μία η ώρα. Όταν είπα στους συμμαθητές μου ότι ο πατέρας μου θα έλειπε όλη μέρα, αμέσως κανονίστηκε η παρέα με την οποία θα πηγαίναμε μόλις τέλειωνε το σχολείο για «τραβηχτό». Ήμασταν 5-6 παιδιά, μεταξύ των οποίων και ένας που ποτέ του δεν κατάφερε να πιάσει ψάρια, αλλά ήταν καλό παιδί και ωραίος καλαμπουριτζής. Νίκο τον έλεγαν.

Πήγαμε στο λιμάνι και αρχίσαμε το «βιολί» μας. Μόλις βλέπαμε κοπάδι, εκσφενδονίζαμε τις σαλαγγιές κι όποιον πάρει ο χάρος. Μέχρι τις πέντε ή έξη η ώρα το απόγευμα είχαμε βγάλει ένα σωρό κεφαλόπουλα μικρά και μεγαλούτσικα. Με-

ρικές φορές όμως, αν δεν προλάβαινες να τραβήξεις τη σαλαγγιά, αμέσως μετά που την έριχνες, αυτή πάτωνε και υπήρχε κίνδυνος να κολλήσει κάπου και να κοπεί, γι' αυτό είχαμε πάντα ανταλλακτικές μαζί μας για να μην ξεμένουμε. Έλα όμως που εγώ από τη λαχτάρα μου εκείνη την ημέρα ξέχασα να πάρω μαζί μου ανταλλακτικές σαλαγγιές. Και δυστυχώς πάνω στο ... καλύτερο η πετονιά πάτωσε, η σαλαγγιά κόλλησε και παρά τις προσπάθειές μου κόπηκε και χάθηκε δια παντός.

Η ομάδα πάγωσε γιατί εγώ ήμουν ο καλύτερος ψαράς και αρχηγός της και καταλάβαινε ότι χωρίς εμένα δεν θα μπορούσε να συνεχίσει.

Ο άνθρωπος που έδωσε τη λύση ήταν ο Νίκος.

«Άκου να σου πω» μου λέει. *«Θα σου δώσω τη δική μου πετονιά να ψαρεύεις και από τα ψάρια που θα πιάνεις ένα θα παίρνεις εσύ και δύο εγώ. Είσαι;»*.

«Είμαι» του λέω και παίρνοντας τη σαλαγγιά του, τη δένω στη δική μου πετονιά και ξαναρχίζω το ψάρεμα.

Ένα κεφαλόπουλο εγώ - δύο αυτός.

Ένα πάλι εγώ - δύο αυτός ... και πάει λέγοντας.

Κόντευε να νυχτώσει όταν πετάω μέσα την πετονιά και με το πρώτο τράβηγμα νιώθω ένα πολύ αξιόλογο χτύπημα που έδειχνε ότι αυτό το κεφαλόπουλο ήταν μεγαλύτερο από τα συνηθισμένα. Τραβάω προσεκτικά και λίγο μετά στο μόλο του λιμανιού βρίσκεται να σπαρταράει ένα κεφαλόπουλο που πρέπει να ήταν κοντά στο κιλό. Το ψάρι είχε καρφωθεί από το μάτι και μόλις το έβγαλα ξαγκιστρώθηκε και σπαρτάραγε πάνω στο μουράγιο πηγαίνοντας σιγά - σιγά προς τη θάλασσα. Κάνω ένα σάλτο και προλαβαίνω να το πιάσω πριν ξαναγυρίσει στην ... πατρίδα του. Την ώρα που πάω να γυρίσω για να πανηγυρίσω για την επιτυχία μου, τρώω μια μεγαλοπρεπή σφαλιάρα στο σβέρκο και ακούω τη φωνή του πατέρα μου:

«Κωλόπαιδο, δε σου είπα να μην πας για ψάρεμα;». Τον ακούω να μου λέει.

Με τη φάπα που τρώω μου φεύγει και το κεφαλόπουλο από

τα χέρια, οπότε ο Νίκος που παρακολουθεί το αρπάζει και φεύγει τρέχοντας και φωνάζοντας:

«Ήταν το δεύτερο, το δικό μου!».

Δεν ήταν όμως το δεύτερο, αλλά το πρώτο, οπότε εγώ παρά τις φάπες που έτρωγα στο μεταξύ, βάζω τις φωνές στον πατέρα μου και του λέω:

«Ο Νίκος μας πήρε το κεφαλόπουλο και φεύγει!».

Αυτός τα χάνει για μια στιγμή και αμέσως μετά με ρωτάει:

«Ποιανού είναι ρε το κεφαλόπουλο;».

«Δικό μου καλέ μπαμπά, τον λέω, ήταν το πρώτο από τα τρία!».

Χωρίς να με ρωτήσει τίποτα ο πατέρας μου, με αφήνει ελεύθερο και αρχίζει να κυνηγάει τον Νίκο, τον οποίο λίγο μετά τον συνέλαβε και φυσικά του πήρε το κεφαλόπουλο ρίχνοντάς του και μερικές φάπες κι έτσι ο Νίκος πήγε στο σπίτι του κλαίγοντας.

Ο πατέρας μου ήταν γραμματέας στο δικαστήριο Ναυπλίου και ο πατέρας του Νίκου από τους καλύτερους δικηγόρους. Την άλλη μέρα πλακωθήκανε στο δικαστήριο έμαθα, αλλά ο πατέρας μου αρνήθηκε να μου πει τις λεπτομέρειες!

Ποιος έφαγε το ... δόλωμα;

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ στα χρόνια που εγώ ήμουν πολύ μικρός, υπήρχαν δυο ηλικιωμένοι ψαράδες που ψάρευαν αποκλειστικά με καλάμι απίκο¹ για κεφάλους στο λιμάνι. Και οι δυο τους ήσαν πολύ «μυστήριιοι» και δεν δέχονταν να πλησιάζει κανείς κοντά τους την ώρα που ψάρευαν. Ειδικά εμάς τα πιτσιρικά δεν μας ήθελαν καθόλου.

Ο ένας ήταν φωτογράφος, συνήθως υπαίθριος, από αυτούς που εκείνη την εποχή τριγύριζαν εδώ κι εκεί με μια μεγάλη φωτογραφική μηχανή σαν κουτί, στημένη επάνω σε ένα τρίποδο.

Ο άλλος ήταν κομμωτής. Προσοχή! Κομμωτής, όχι κουρέας. Για εμάς τα πιτσιρικά αυτό ήταν τελείως παράξενο, γιατί τότε πιστεύαμε ότι τα μαλλιά των γυναικών τα περιποιείται η κομμώτρια και τα μαλλιά των ανδρών ο κουρέας. Μας φαινόταν πολύ παράξενο δηλαδή που ένας άντρας κούρευε γυναίκες, πράγμα πολύ σπάνιο εκείνα τα χρόνια!

Εμένα πάλι, πάντα μου κινούσε την περιέργεια το ψάρεμα με το καλάμι απίκο και όλο προσπαθούσα να πλησιάσω, αλλά ο κ. Γιάννης, ο φωτογράφος, που ήταν η προτίμησή μου ανάμεσα στους δυο, δεν με άφηνε με τίποτα να πλησιάσω κοντά

1 «Καλάμι απίκο» λέγεται αυτή η τεχνική που βλέπουμε να ψαρεύουν κυρίως ηλικιωμένοι ψαράδες στα λιμάνια κρατώντας ένα μακρύ καλάμι, καθιστοί σε κάποιο σκαμνάκι. Στο ύψος της άκρης του καλάμιού βλέπουμε να επιπλέει ένας ειδικός φελός στην επιφάνεια της θάλασσας.

του. Καθόμουνα λοιπόν όσο πιο κοντά μπορούσα και τον παρατηρούσα με τις ώρες προσπαθώντας να καταλάβω πώς γινόταν αυτό το ψάρεμα.

Κάποια φορά ο κ. Γιάννης με ... λυπήθηκε και αποφάσισε να μου δώσει λίγη σημασία. Γυρίζει, με κοιτάει και μου λέει:

«Τι θέλεις ρε μικρέ και έρχεσαι συνέχεια πάνω από το κεφάλι μου;».

«Θέλω να μάθω να ψαρεύω με το καλάμι» του λέω.

«Ε, τότε να πας στη Γλυκειά να κόψεις ένα ίσιο καλάμι, να το καθαρίσεις και να έρθεις να σου δείξω» μου λέει.

(Η Γλυκειά ήταν μια πηγή που έβγαζε ωραίο γλυκό νερό και πηγαίναμε και παίρναμε όλοι για να πίνουμε. Γύρω από την πηγή το μέρος ήταν γεμάτο καλάμια).

Φυσικά την άλλη μέρα πήγα στο στέκι του κ. Γιάννη με το καλάμι και τον περίμενα να έρθει. Όταν με είδε μου χαμογέλασε για πρώτη φορά και μου είπε να του δώσω το καλάμι. Λίγο μετά μου είχε δέσει στο καλάμι μου μια αρματωσιά με τον ανάλογο φελλό και τη σαλαγγιά¹ και δίνοντάς μου μια χούφτα ψωμοτύρι μου έδειξε πώς έπρεπε να το βάλω στη σαλαγγιά.

Λίγες ημέρες μετά, κάτω από τις συμβουλές του κ. Γιάννη, είχα γίνει ένας εξπέρ στο ψάρεμα με καλάμι απίκο και άνοιξα τα «φτερά» μου για να πάω πλέον να ψαρέψω μόνος μου σε άλλο μέρος που μου είχε υποδείξει ο ηλικιωμένος καινούργιος φίλος μου.

Εκείνα τα χρόνια, όσοι ψαρεύαμε από τη στεριά, είχαμε ένα ξύλινο σκαμνάκι στο οποίο καθόμαστε και ταυτόχρονα ήταν και το «βαλιτσάκι» μέσα στο οποίο είχαμε τα χρειαζούμενα για το κάθε ψάρεμα. Μέσα σε αυτό το σκαμνάκι / βαλιτσάκι, που μου το είχε φτιάξει ο πατέρας μου πολύ μερακλίδικο, έβαλα τις αρματωσιές μου, το ψωμοτύρι που είχα ετοιμάσει και ένα κομμάτι ρέγγα που μου είχε περισσέψει από το ζυμάρι που έφτιαξα για δόλωμα. Τη ρέγγα τότε την κόβαμε σε πολύ μικρά κομμάτια τα οποία τα λιώναμε και τα βάζαμε μέσα

1 Ειδικό τριπλό αγκίστρι, που μοιάζει πολύ με μια μικρή άγκυρα.

στο ζυμωμένο ψωμοτύρι για να πάρει μυρωδιά και να κάνει «λαδιά». Έτσι με είχε καθοδηγήσει ο κ. Γιάννης. Την υπόλοιπη ρέγγα, μαζί και με αρκετό μπαγιατίτικο ψωμί και λίγα τρίματα τυριού τα παίρναμε μαζί, ώστε αν τέλειωνε το δόλωμα να μπορέσουμε να φτιάξουμε καινούργιο για να συνεχίσουμε το ψάρεμα. Παίρναμε μάλιστα μαζί και ένα μικρό κουβαδάκι δεμένο με σχοινάκι, ώστε να μπορούμε να «πιάσουμε» νερό από τη θάλασσα όταν ψαρεύαμε σε ψηλό μουράγιο.

Εξοπλισμένος με όλα αυτά, πήγα νωρίς το πρωί στο μέρος που μου είχε συστήσει ο κ. Γιάννης, έριξα λίγο ψωμοτύρι για μαλάγρα¹ και άρχισα να ψαρεύω. Το μέρος ήταν σχετικά παρθένο και το τι κεφαλόπουλο μαζεύτηκε σε λίγο ήταν άνευ προηγουμένου. Δεν προλάβαινα να πιάνω.

Είχα πιάσει ένα σωρό ψάρια, είχε περάσει το μεσημέρι και εγώ δεν έλεγα να φύγω. Πλησίαζε το απόγευμα, όταν εκεί που ψάρευα ήρθε ένας κύριος με την κόρη του να χαζέψει τον μικρό ψαρά. Μόλις είδε τα ψάρια που είχα βγάλει, μου λέει:

«Έχεις πολύ ρέντα μικρέ!».

Τη λέξη αυτή δεν την είχα ξανακούσει ποτέ μου και γύρισα και τον κοίταξα απορημένος. Μέχρι σήμερα θυμάμαι το βλέμμα και το χαμόγελο αυτού του ανθρώπου, που μόλις τον είδα έμεινα με το στόμα ανοιχτό, γιατί ήταν ο ονομαστός Φυλαχτός, πρώην δόξα του Παναθηναϊκού και τώρα προπονητής της ποδοσφαιρικής ομάδας του Ναυπλίου, τον «Παναυπλιακό». Το να σου δώσει σημασία ένα τέτοιο μυθικό πρόσωπο εκείνα τα χρόνια, ήταν μεγάλη υπόθεση. Θα πρέπει να κατακοκκίνισα και δεν κατάφερα ούτε να τον ρωτήσω τι σήμαινε η λέξη «ρέντα» που μου είπε. Αυτός στάθηκε παραδίπλα και παρακολουθώντας το ψάρεμά μου, εξηγούσε συνέχεια στη μικρή του κόρη τι γινόταν. Το μικρό κοριτσάκι πανηγύριζε και

1 Δόλωμα που ρίχνουμε σε κάποια ποσότητα και χωρίς αγκίστρι στη θάλασσα για να προσελκύσουμε τα ψάρια ώστε να αρχίσουν να συγκεντρώνονται στο μέρος που έχουμε επιλέξει για να ψαρέψουμε.

χτύπαγε χαρούμενο τα χέρια του κάθε φορά που έβγαζα ένα καινούργιο κεφαλόπουλο και φυσικά εγώ φούσκωνα σαν διά- νος από περηφάνια. Η ώρα πέρναγε και ο κ. Φυλαχτός δεν έ- λεγε να φύγει και είχε πάει πια απόγευμα. Το στομάχι μου εί- χε αρχίσει να διαμαρτύρεται από ώρα, αλλά επειδή δεν ήθελα να σταματήσω το ψάρεμα όση ώρα είχα δίπλα μου το σπου- δαίο αυτό ακροατήριο, τσίμπαγα συνέχεια με το χέρι μου τη ρέγγα που είχα στο κασελάκι κάτω από τα πόδια μου, μαζί με λίγο από το ξερό ψωμί και κανένα κομματάκι τυρί για να ξεγε- λάω την πείνα μου.

Κάποια στιγμή σκαλίζοντας με το χέρι μου για να δολώσω αντιλαμβάνομαι ότι το έτοιμο ψωμοτύρι είχε τελειώσει και α- πέμενε πολύ λίγο, ίσα - ίσα για μια - δυο το πολύ δολωσιές. Για να συνεχίσω το ψάρεμα και να μην δυσαρεστήσω τους «ψη- λούς» μου θεατές, έπρεπε να φτιάξω καινούργιο δόλωμα. Τους εξήγησα την κατάσταση και ότι θα χρειαστεί να κάνω μια διακοπή για ... τεχνικούς λόγους, αλλά ο κ. Φυλαχτός αντί να δυσαρεστηθεί μου είπε:

«Α, ευκαιρία να δούμε και πώς φτιάχνεις το δόλωμά σου».

Έριξα το κουβαδάκι στη θάλασσα, έπιασα νερό στην λεκα- νίτσα και έβαλα το χέρι μου στο κασελάκι να βγάλω τη ρέγγα, το τυρί και το ψωμί.

Το μόνο που υπήρχε όμως εκεί ήταν ένα μικρό κομματάκι ψωμί και το κεντρικό κόκαλο της ρέγγας σχεδόν τελείως απο- γυμνωμένο! Τα υπόλοιπα τα είχα ήδη ... εξαφανίσει!

Υ.Γ.: Το ψάρεμα με καλάμι απόκο είναι ένα ψάρεμα που ακόμη και σήμερα με συγκινεί ιδιαίτερα. Στη βάρκα μου έχω μόνιμα ένα τηλεσκοπικό καλάμι 8 μέτρων και δεν είναι λίγες οι φορές που παρενώ με αυτό σε απόμερα μέρη, αράζοντας τη βάρκα μου και ψα- ρεύοντας μέσα από αυτήν. Είναι κάτι σαν το ανέκδοτο που λέει ότι οι Πόντιοι αγοράζουν δυο πλυντήρια για να βάζουν επάνω τους τη σκάφη και να πλένουν τα ρούχα.

Προσοχή Δίχτι!

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ της 10ετίας του 1980. Την εποχή αυτή υπήρξε ένα μικρό διάστημα όπου λόγω διαφόρων οικογενειακών και άλλων προβλημάτων δεν διέθετα ιδιόκτητη βάρκα. Έτσι όταν βρισκόμουν κοντά σε θάλασσα ψάρευα από τη στεριά με τους τρόπους που είχα μάθει από μικρός. Είχα βρει ένα μέρος στην περιοχή που ψαρεύω σήμερα, (περιοχή Ερμιονίδας), όπου έστηνα σκηνή σε ελεύθερο κάμπινγκ, ξεκινώντας περίπου από το Πάσχα μέχρι και τα τέλη Οκτωβρίου. Η περιοχή ήταν τόσο έρημη τότε, ώστε δεν χρειαζόταν κάθε φορά να ξεσιτίνω τη σκηνή. Την άφηνα στημένη όταν έφευγα και όταν κατάφερα να ξαναπάω την εύρισμα απείραχτη εκεί που την άφηνα.

Τα ψαρέματα που έκανα τότε ήταν αποκλειστικά δύο.

«Πεταχτάρι με το χέρι» τα απογεύματα με δόλωμα ζωντανή καρτσίνα που τη μάζευα επί τόπου, με το οποίο «τάραζα» τους σπάρους, και

«Καλάμι απίκο» με το οποίο έπιανα κάτι γιγάντιους κεφάλους, αφού τα μέρη ήταν τελείως παρθένα.

Την εποχή εκείνη είχα και έναν καλό φίλο με τον οποίο τα συζητάγα όλα αυτά. Αυτός ήταν Μαθηματικός φροντιστής και πολύ πιεσμένος εργασιακά και οικογενειακά, γιατί είχε τρία παιδιά και διάφορες άλλες οικογενειακές υποχρεώσεις. Ακούγοντας τις διηγήσεις μου αναστέναζε και μόνιμα γκρίνιαζε για το ότι δεν μπορούσε να ξεκόψει λίγο χρόνο να έρθει μαζί μου στην εξοχή. Κάποια στιγμή όμως τα κατάφερε και ένα Σαββά-

το απόγευμα κατά τις 18:00 νάτος ο Μανώλης μαζί με τη σύζυγο και τα τρία τους παιδιά στο Δορούφι, όπως λέγεται η τοποθεσία όπου γίνονταν όλα αυτά.

Περιχαρής άνοιξε το πορτμπαγκάζ του αυτοκινήτου του και μετά την τεράστια σκηνή που έβγαλε, μου εμφάνισε και μια μεγάλη βαλίτσα που μου δήλωσε ότι ήταν πτυσσόμενο μικρό φουσκωτό και αμέσως μετά ένα μικρό «τσόλι»¹ με ένα ματωμένο² δίχτυ μήκους περίπου 100 μέτρων.

«Τώρα θα δεις τι θα γίνει» μου λέει.

«Εγώ δεν ξέρω από δίχτυα Μανώλη» του απαντώ.

«Μη σε νοιάζει, ξέρω εγώ» μου λέει και ανοίγει τη βαλίτσα, βγάζει το φουσκωτό και αρχίζει να το φουσκώνει με μια μικρή τρόμπα.

Λίγο μετά το φουσκωτό ήταν έτοιμο, όπως επίσης και η σκηνή που είχε στηθεί από την σύζυγό του Ολυμπία και τα μικρά παιδιά τους που ήταν εκπαιδευμένα να βοηθάνε. Στο μεταξύ είχε νυχτώσει και ο Μανώλης μου λέει:

«Είναι ώρα να πάμε να ρίξουμε το δίχτυ».

Αμέσως ο Μανώλης βγάζει από το αυτοκίνητο δυο μεγάλα σπρέι και όπως ήταν ακουμπισμένος ο μπόγος με το δίχτυ στην παραλία, τον ανοίγει, απλώνει κάπως το δίχτυ και αρχίζει να το ψεκάζει παντού. Στην ερώτησή μου τι είναι αυτό που κάνει, μου απαντάει ως εξής:

«Αυτό το σπρέι είναι ειδικό για να προσελκύει τα ψάρια. Μου το σύστησε ένας φίλος που ξέρει από αυτά, οπότε θα δεις τι έχει να γίνει».

Αφού τελείωσε το ψέκασμα, μπήκαμε στο μικρό φουσκωτό, ανοιχτήκαμε καμιά πενηνταριά μέτρα από την παραλία και ρίξαμε το δίχτυ σε βάθος 7-8 μέτρων. Αφού επιστρέψαμε στη στεριά, ο Μανώλης είπε ότι σε 2-3 ώρες μπορούσαμε να σηκώσουμε το δίχτυ, γιατί λόγω του σπρέι δεν χρειαζόταν να

1 *Μικρό κομμάτι λινάτσας με την οποία τυλίγουμε το κουλουριασμένο δίχτυ για να μπορούμε να το κουβαλάμε εύκολα.*

2 *Είδος τριπλού διχτιού.*

μείνει πολύ στη θάλασσα για να ... γεμίσει ψάρια. Έτσι κι έγι-
νε.

Η νύχτα δεν είχε καθόλου φεγγάρι, η θάλασσα ήταν τε-
λείως λάδι, οπότε όλα ήταν ευνοϊκά. Μόλις φτάσαμε στο ση-
μείο που είχαμε ρίξει το δίχτυ, στο βυθό της θάλασσας φαινό-
ταν κάτι σαν φωτεινός τοίχος. Ήταν το δίχτυ μας το οποίο φω-
σφόριζε πολύ εντυπωσιακά σε όλο του το μήκος και φυσικά ό-
ταν το σηκώσαμε δεν είχε ούτε λέπι.

Προφανώς το σπρέι το οποίο είχε συστήσει ο «γνώστης»
στο φίλο μου ήταν από αυτά που ψεκάζουν το δόλωμα για να
προκαλεί τα ψάρια και όχι για να ψεκάζεις τα δίχτυα τα οποία
προσπαθούμε να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο αόρατα.

Αυτό που κάναμε εμείς, ήταν σαν να λέγαμε στα ψάρια:

«Προσοχή δίχτυ!!!».

Στέρηση Αμύλου

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΨΑΡΕΥΩ υπάρχει ένα πολύ ωραίο μέρος που το λέμε Κορακιά. Αν κοιτάξει κανείς τον χάρτη θα το δει γιατί είναι το ακρωτήριο στην άκρη του πρώτου «ποδιού» της Πελοποννήσου. Ο χάρτης το ονομάζει «ακρωτήριο Κόρακας». Εκεί υπάρχει μια εξαιρετική πλαζ που για χρόνια ήταν εντελώς ερημική γιατί ήταν σχεδόν απροσπέλαστη από τη στεριά και μόνο από τη θάλασσα μπορούσες να πας με άνεση εκεί. Τα τελευταία όμως 10 χρόνια αξιοποιήθηκε πλήρως αφού εκεί έφτιαξαν τα ... φτωχικά εξοχικά τους η οικογένεια Βαρδινογιάννη και μια σειρά άλλοι Έλληνες... φτωχομπατίρηδες. Τελευταία έγινε εκεί και ένα ξενοδοχείο που για να κάτσεις ένα βράδυ θέλεις 850 ευρώ!

Στο μέρος αυτό πριν 35 περίπου χρόνια είχα κάνει μια πολύ μεγάλη ψαριά με παραγάδια γιατί μπροστά στην πλαζ υπάρχουν δυο μικρά νησάκια που γύρω τους έχει έναν πολύ καλό ψαρότοπο. Για να πάω εκεί από το μέρος που βρίσκομαι σήμερα θέλω περίπου 1 ώρα με την αργή βάρκα μου.

Κάποια εποχή (1986) που είχα κάτι προσωπικούς «νταλκάδες» αποφάσισα να πάω μόνος μου σε αυτό το μέρος και να στήσω σκηνή στην παραλία. Πήγα από τη θάλασσα φυσικά και έμεινα εκεί 13 συνολικά ημέρες. Οι προμήθειες που πήρα μαζί μου ήταν ένα τελάρο ντομάτες, μερικά αγγούρια, ένα μπουκάλι λάδι, αλάτι, πιπέρι, καφέ, ζάχαρι, ένα καρβέλι ψωμί, μια νταμιτζάνα κρασί, ένα μεγάλο μπιτόνι νερό και ένα μπουκάλι ούζο, (το τσίπουρο τότε δεν ήταν πολύ συνηθισμέ-

νο). Στη διάρκεια των 13 ημερών βγήκα 2 φορές στον ... πολιτισμό κυρίως για να προμηθευτώ ψωμί. Στο διάστημα που έμεινα εκεί έπινα ελληνικό καφέ το πρωί που τον έφτιαχνα σε ένα μικρό γκαζάκι, τα μεσημέρια και τα βράδια έτρωγα αποκλειστικά ψάρια ψητά στη φωτιά με σαλάτα και τα απογεύματα έπινα λίγο ούζο με μεζέ θρουμπίνια. (Είναι αυτά τα μικρά σαλιγκαράκια της παραλίας τα οποία είναι εξαιρετικός ουζομεζές αν ξέρεις να τα φτιάχνεις). Μια - δυο φορές έψησα και χταπόδι.

Αρχικά πήγα λίγες φορές για ψάρεμα με τη βάρκα, στη συνέχεια όμως προτιμούσα να ψαρεύω πεταχτάρι από την ακτή όπου έπιανα πολύ ωραίους σπάρους και κάμποσες μурμουρές. Με τη βάρκα ψάρευα μόνο συρτή αφρού γιατί είχε άφθονα μελανούρια, κοκάλια, λίτσες και λούτσους. Παραγάδι δεν έριξα ούτε μια φορά.

Αυτός ο τρόπος ζωής είχε κάποια πολύ εμφανή αποτελέσματα, τα εξής:

Από τη δεύτερη κιόλας ημέρα είχα φοβερή διάθεση για κίνηση. Έτρεχα, έκανα ατέλειωτες βόλτες χαζεύοντας στα βραχάκια, έπαιζα κιθάρα και τραγούδαγα μόνος μου και γενικά είχα μια πολύ ανεβασμένη σωματική και ψυχική διάθεση.

Αν και δεν είχα ζυγαριά ένιωθα ότι κάθε μέρα έχανα βάρος και το μυϊκό μου σύστημα ... φούσκωνε εντυπωσιακά.

Οι μέρες όμως πέρασαν και ήρθε η ώρα που έπρεπε να επιστρέψω στον πολιτισμό. Η αλήθεια είναι ότι τον είχα επιθυμήσει κιόλας.

Τα μάζεψα λοιπόν και ξεκίνησα το ταξίδι της επιστροφής.

Αραξα τη βάρκα μου στο αραξοβόλι της και πήρα το αυτοκίνητο. Στο δρόμο της επιστροφής σταμάτησα στο χωριό Λυγουριό που βρίσκεται κοντά στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου. Είχα επιθυμήσει έναν κρύο φραπέ με παγάκια και τον παράγγειλα αμέσως. Την ώρα που περίμενα να έρθει ο καφές, πέρασε μπροστά μου ένα γκαρσόνι με ένα δίσκο στον οποίο ήταν δυο θεσπέσιες μακαρονάδες που είχε παραγγείλει η δι-

πλανή μου παρέα. Μόλις τις είδα τρέξανε τα σάλια μου. Σας λέω ότι κάθε φορά που διηγούμαι αυτή την ιστορία μου συμβαίνει ακριβώς αυτό. Δεν μπορώ να συγκρατήσω την λαιμαργία που με κατακλύζει.

Προφανώς είχα πάθει κάτι που πρέπει να είχε σχέση με τη στέρηση ... αμύλου!

Αμέσως παράγγειλα μια διπλή μακαρονάδα μπολονέζ και αν έχετε δει πώς τρώει τις μακαρονάδες ο ... Βέγγος όταν παριστάνει τον πεινασμένο στις ταινίες του, ε, κάτι ανάλογο θα βλέπατε και αν με βλέπατε να τις καταβροχδίζω!

Καλά τα ψητά θαλασσινά, αλλά και οι μακαρονάδες ... χρειάζονται!

Ωραίο το κόσμημά σας κυρία μου

ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΕΠΟΧΗ που μου άρεσε να στήνω σκηνή σε διάφορες παραλίες της περιοχής Ερμιονίδας όπου ψαρεύω και σήμερα και τη γνωρίζω καλά.

Τη φορά αυτή που θα εξιστορήσω είχα στήσει τη σκηνή σε ένα μέρος που κράταγε πολλούς λούτσους και τους ψάρευα στο χάραμα και το ηλιοβασίλεμα με τις συρτές αφρού, στις οποίες τότε (1985) το τεχνητό που κυριαρχούσε ήταν το «ταπεινό» σήμερα «κουταλάκι»¹, σε μέγεθος ανάλογο με το αναμενόμενο θήραμα.

Μαζί μου είχα και μια κυρία, που ήταν η συντροφιά μου εκείνη την εποχή, η οποία ήταν από τις λίγες κυρίες που έχω γνωρίσει στη ζωή μου, που της άρεσε να με συνοδεύει σε όλα τα ψαρέματα και περισσότερο απ' όλα της άρεσε το ψάρεμα με τις συρτές αφρού, με τις οποίες εκείνη την εποχή πιάναμε μερικές φορές αξιόλογους λούτσους.

Είχαμε βγει ένα απόγευμα με την τότε βάρκα μου, μια πλαστική 4,30 μ. με εσωλέμβια βενζινομηχανή και με τις δυο συρτές αφρού είχαμε ήδη πιάσει 2-3 καλούς λούτσους, όταν ένα ακόμη κουδούνισμα με ειδοποιεί ότι ένας ακόμη λούτσος έχει τιμήσει το «κουταλάκι» μας.

Κόβω τη μηχανή και αρχίζω να σηκώνω κανονικά τη συρτή. Το ψάρι ήταν αρκετά καλό (πρέπει να ήταν λίγο πάνω από κιλό) και γι' αυτό κάνω όσα πρέπει για να το βάλω στη βάρκα

1 *Ειδικό τεχνητό ψαράκι που μοιάζει λίγο με κοντάλι.*

χωρίς απρόοπτα γιατί, όπως γνωρίζετε όσοι κάνετε αυτό το ψάρεμα, οι λούτσοι εύκολα ξαγκιστρώνονται, κυρίως τη στιγμή που προσπαθείς να τους «αποχιάσεις» ή να τους «καρφώσεις» με το γάντζο όταν είναι κάποιου σεβαστού μεγέθους.

Ο συγκεκριμένος έκανε ακριβώς τα ίδια που κάνανε και όλοι οι άλλοι. Λίγα «κεφάλια»¹ μόλις πιάστηκε, μετά ησυχία, και μόλις πλησίασε τη βάρκα έκανε την τελευταία του προσπάθεια να γλιτώσει.

Το ψάρι είχε κουραστεί όταν πήρα στο χέρι την απόχη και έσκυψα για να το ... αποτελειώσω, οπότε δίπλα μου έσκυψε και η κυρία Καίτη, που δεν χόρταινε να παρακολουθεί με έντονη περιέργεια όλες τις ανάλογες φάσεις των ψαρεμάτων μας, συνοδεύοντας τις όποιες επιτυχίες μας με μικρές κραυγές ... θριάμβου. (Ίσως γιατί ήταν και φοβερή ψαροφαγού!).

Την στιγμή που κάνω την γνωστή κίνηση για να «καπελώσω» το λούτσο με την απόχη, αυτός κάνει ένα τελευταίο δυνατό τίναγμα και ξαγκιστρώνεται, οπότε περιχαρής την κοπανάει προς την ελευθερία. Αυτό όμως το τελευταίο τίναγμά του δεν είχε μόνο το δυσάρεστο αποτέλεσμα της απώλειας του ψαριού αλλά και κάτι ακόμη που ποτέ άλλοτε δεν μου είχε ξανασυμβεί.

Με το τίναγμα του λούτσου, το γυαλιστερό κουταλάκι πετάγεται και πάει και καρφώνεται στη μέση του μάγουλου της κυρίας Καίτης. Ευτυχώς το κάρφωμα δεν την πόνεσε αρκετά, αλλά το ένιωσε σαν ένα μικρό τσίμπημα, απ' ότι μου είπε στη συνέχεια.

Για καλή μου τύχη η κυρία Καίτη ήταν ψύχραιμος άνθρωπος και δεν έβαλε τις υστερικές φωνές που θα περίμενε κανείς αλλά το πήρε στην «πλάκα». Έλα όμως που όσο κι αν προσπαθήσαμε στη συνέχεια να βγάλουμε το κουταλάκι αυτό δεν έβγαινε με τίποτα γιατί το αρπάδι της σαλαγγιάς είχε «περά-

1 Δυνατά χτυπήματα ή τραβήγματα που κάνει το ψάρι προσπαθώντας να ξεφύγει από το αγκίστρι του ψαρά.

σει» στη σάρκα της και όταν προσπαθούσες να το βγάλεις πόναγε αρκετά! Αφού κάναμε κάμποσες αποτυχημένες προσπάθειες, αποφασίσαμε να πάμε στο Κέντρο Υγείας Κρανιδίου που ήταν σε απόσταση 5-6 χλμ. από το σημείο που βρισκόμασταν.

Όταν φτάσαμε εκεί είμασταν οι μόνοι επισκέπτες κι έτσι περάσαμε αμέσως στο ιατρείο του χειρουργού όπου μας έστειλαν. Ο γιατρός, ένας συμπαθέστατος νεαρός, μόλις είδε την κυρία Καίτη της Λέει: *«ωραίο το κόσμημά σας κυρία μου»* και βάζει τα γέλια. Εγώ ρίχνω μια γρήγορη ματιά στην κυρία Καίτη και μόλις τη βλέπω να γελάει κι αυτή, ακολουθώ, οπότε για λίγο και οι τρεις μας γελάμε ξεκαρδιστικά.

Λίγο μετά, με ένα μικρό πενσάκι, το αρπάδι κόπηκε, το «κόσμημα» αφαιρέθηκε και στη θέση του κόλλησε ένα κομμάτι λευκοπλάστ για να συγκρατεί τη μικρή γάζα με τα σχετικά αντισηπτικά.

Δυο - τρεις μέρες μετά ένα ελάχιστο σημαδάκι στο μάγουλο της κυρίας Καίτης ήταν το μόνο που μας θύμιζε το όλο περιστατικό.

Με λάδι Coppertone

ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ, η πατρίδα μου, είναι πασίγνωστο τουριστικό θέρετρο και από τις πρώτες ελληνικές πόλεις που προσέλκυσαν τουρισμό. Κατά τη γνώμη μου δύο είναι οι λόγοι που έχουν συντελέσει σε αυτό. Ο πρώτος είναι η σπουδαία ιστορία που συνδέει την πόλη με τη σύσταση του ελληνικού κράτους, του οποίου υπήρξε για αρκετό διάστημα πρωτεύουσα και ο δεύτερος οι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι που βρίσκονται στην περιφέρειά του, κυριότεροι των οποίων είναι το ξακουστό θέατρο της Επιδαύρου και τα αρχαία ανάκτορα στις Μυκήνες και την Τίρυνθα.

Για όλους αυτούς τους λόγους, αλλά και για την γραφικότητα και τη φυσική ομορφιά που διαθέτει αυτή η πόλη, πλήθος κόσμου την επισκέπτεται όλες τις εποχές του χρόνου, με αιχμή φυσικά τους καλοκαιρινούς μήνες, όπου συν τοις άλλοις το Ναύπλιο στη σύγχρονη εποχή μετατρέπεται σε ένα απέραντο διασκεδαστήριο για όλα τα γούστα.

Η ελληνική τηλεόραση, όταν ήταν ασπρόμαυρη ακόμη, είχε κάνει ένα μεγάλο αφιέρωμα σε δυο πόλεις της Ελλάδας, Ξακουστές και για ένα ακόμη «προσόν», που σαν εκπομπή είχε αφήσει εποχή. Το αφιέρωμα αυτό είχε εμπνεύσει και την ελληνική κινηματογραφική παραγωγή αλλά και τους Έλληνες τραγουδοποιούς, οι οποίοι έσπευσαν να απαθανατίσουν το φαινόμενο που κατέγραψε ο τηλεοπτικός φακός στο Ναύπλιο και τη Ρόδο, που δεν ήταν άλλο από τα Ξακουστά «καμάκια» των δύο αυτών πόλεων.

Τον τίτλο αυτόν είχε και η ταινία που σκηνοθέτησε αμέσως μετά ο Όμηρος Ευστρατιάδης, σε σενάριο Γιάννη Σκλάβου και πρωταγωνιστές τον Στάθη Ψάλτη, τον Κώστα Καρρά κ.ά. αλλά και το άσμα «Τα Καμάκια» (Do you like mademoiselle the Greece?) που έγραψε ο Αργύρης Κουνάδης και τραγούδησε ο Αντώνης Καλογιάννης.

Προφανώς, αν κανείς έχει ζήσει στο Ναύπλιο την εποχή εκείνη, όπως εγώ, έχει να διηγηθεί δεκάδες σπαρταριστές ιστορίες εμπνευσμένες από περιστατικά εκείνης της εποχής.

Μια από αυτές είναι και η παρακάτω:

Την εποχή που εγώ ήμουν α γυμνασιόπαιδο, δηλαδή τη δεκαετία του 1960, στο Ναύπλιο ζούσε μια οικογένεια που είχε τρία πανέμορφα παιδιά, αρκετά μεγαλύτερά μου. Το μικρότερο, η Μαρία, ήταν ένα πανέμορφο κορίτσι, το οποίο μετέπειτα ακολούθησε καριέρα μανεκέν, και τα άλλα δυο μεγαλύτερα παιδιά, ο Γιώργος και ο Τάκης, ήταν δυο πολύ όμορφα αγόρια, πραγματικά λεβεντόπαιδα που λέμε.

Και όπως σχεδόν όλοι οι νέοι εκείνης της εποχής, έτσι και τα δυο αυτά αγόρια, τα καλοκαίρια που το Ναύπλιο γέμιζε τουρίστριες, επιδίδονταν δραστήρια στο σπορ του «καμακώματος».

Τα παιδιά είχαν όλα τα απαραίτητα προσόντα. Και εμφάνιση και γλώσσες και αρκετό χαρτζιλίκι για να καλύπτουν τις ανάγκες των περιστάσεων που προέκυπταν. Τότε τα βασικά έξοδα αυτού του σπορ ήταν το βερμούτ στη ντισκοτέκ και οι δραχμές που ρίχναμε στο τζουκ - μποξ, όπου διαλέγαμε τραγούδια συνήθως αργού μπλουζ για ευνόητους λόγους.

Και ενώ ο Γιώργος, που δεν ήταν ο ομορφότερος από τους δυο, είχε απίστευτες επιτυχίες, ο Τάκης δεν τα κατάφερνε με τίποτα. Τις μεγάλες νυχτερινές ώρες που τα «καμάκια» μαζεύονταν στην παραλία και έκαναν τον «απολογισμό» της ημέρας, ο μόνος που δεν είχε τίποτα να αναφέρει ήταν ο όμορφος Τάκης.

Εμείς οι μικρότεροι, που «ως εκπαιδευόμενοι» παρακολου-

θούσαμε σχολαστικά κάθε κίνηση που έκαναν και κάθε λέξη που έλεγαν οι εν δράσει μεγαλύτεροι, δεν αποκομίζαμε απολύτως τίποτα από τις διηγήσεις του Τάκη.

Έτσι πέραγε ο καιρός και τα καλοκαίρια διαδέχονταν το ένα το άλλο χωρίς ο Τάκης να καταφέρνει να σταυρώσει τουρίστρια.

Κάποιον χειμώνα η αδελφή τους η Μαρία άρχισε να κυκλοφορεί στους δρόμους του Ναυπλίου σέρνοντας μαζί της συνεχώς ένα σκυλάκι ράτσας «κανίς». Ήταν τότε που τα σκυλιά αυτής της ράτσας εμφανίστηκαν και έγιναν αμέσως μόδα και απαραίτητο αξεσουάρ για όλες τις όμορφες και όχι μόνο της εποχής. Λίγο μετά ο τόπος γέμισε σκυλάκια όλων των ειδών.

Αυτή όμως δεν ήταν η μοναδική αλλαγή που έγινε στην πόλη εκείνη τη χρονιά.

Το επόμενο καλοκαίρι οι επιτυχίες του Τάκη στις τουρίστριες χτύπησαν «ταβάνι». Με άλλη εμφανιζόταν ο Τάκης το πρωί στη θάλασσα, με άλλη το βράδυ στην ντισκοτέκ. Και όλες τους κορίτσια απίστευτης ομορφιάς. Ένα κι ένα διαλεχτά και όλων των εθνικοτήτων.

Και όταν τα βράδια τα «καμάκια» μαζευόντουσαν στην παραλία για τον συνήθη «απολογισμό» της ημέρας, ο Τάκης δεν έβαζε γλώσσα μέσα και φυσικά μονοπωλούσε το ενδιαφέρον όλης της παρέας. Έλεγε - έλεγε και σταματημό δεν είχε κι οι άλλοι ακούγανε και πεθαίνανε από ζήλια. Όταν τον ρωτάγανε πώς κατάφερε και άλλαξε τόσο απότομα και δραστικά, ο Τάκης γέλαγε με σημασία και δεν απαντούσε. Όμως η παρέα τον πίεζε συνεχώς και αφόρητα, γιατί το πράγμα ήταν πολύ εντυπωσιακό.

Κι έτσι ένα βράδυ, όταν το καλοκαίρι κόντευε πια να τελειώσει, ο Τάκης αποφάσισε να ... «μιλήσει». Και μας κούφανε όλους ...

Είχε βασανιστεί πολύ, μας είπε, με τις αποτυχίες του και έσκαγε από τσαντίλα που δεν μπορούσε να σταυρώσει τουρί-

στρια. Το πρόβλημά του δεν ήταν τα απαραίτητα προσόντα, γιατί αυτά τα διέθετε όλα και μάλιστα σε εξαιρετικό βαθμό. Ψηλός, ωραίος, ηλιοκαμμένος, μπρατσαράς, μιλάγε με άνεση δυο γλώσσες, αγγλικά και γαλλικά και κουτσοβόλευε και τις υπόλοιπες, γερμανικά, ιταλικά κ.λ.π. Τι έφταιγε λοιπόν; Μόνο ένα του έλειπε του Τάκη. Δεν είχε αρκετό θράσος. Άνεση που λέμε. Μόλις βρισκόταν μπροστά σε γυναίκα, τον έπιανε γλωσσολόγος και δεν κατάφερνε όχι σε ξένη γλώσσα να μιλήσει, αλλά ούτε καν ελληνικά. Αυτό ήταν που έπρεπε να ξεπεράσει και είχε σπάσει το κεφάλι του για να βρει τον τρόπο. Και ευτυχώς εκείνον τον χειμώνα τον βρήκε. Και να τι έκανε.

Πήγε σε γνωστό κεντρικό κρεοπωλείο του Ναυπλίου, από το οποίο ψώνιζε κρεατικά η οικογένειά του, και αγόρασε φτηνό κιμά, τον οποίο στη συνέχεια τον έπλασε σε μικρά μπιφτεκάκια που στη συνέχεια τα τηγάνισε. Όμως, αντί στο τηγάνι να βάλει κανονικό λάδι, ο Τάκης έβαλε αντηλιακό λάδι μάρκας Coppertone, που ήταν το πιο γνωστό και πολυδιαφημιζόμενο τότε αντηλιακό. Με αυτά τα μπιφτεκια ο Τάκης τάζει το μικρό κανίς της αδερφής του όλο το χειμώνα.

Όταν ήρθε το καλοκαίρι ο Τάκης πήρε το σκυλάκι της αδερφής του Μαρίας και άρχισε να περιδιαβαίνει στις πλαζ του Ναυπλίου, όπου οι τουρίστριες μαύριζαν τα κορμιά τους και περίμεναν την ... επίθεση των «καμακιών» για να εξασφαλίσουν τη βραδινή τους διασκέδαση. Μόλις το σκυλάκι μύριζε το λάδι Coppertone με το οποίο πασαλιβόντουσαν τα κορίτσια από την κορφή μέχρι τα νύχια, έπεφτε πάνω τους και τις άρχιζε στο γλύψι-

μο. Αυτό αποτελούσε και την αφορμή για να πιάσει κουβέντα ο Τάκης και να σπάσει τον πάγο που τον παίδευε τόσα χρόνια.

Κι απ' ότι μας είπε το σύστημα αποδείχτηκε αλάνθαστο ...

Η Σμέρνα

ΤΟ ΨΑΡΙ ΣΜΕΡΝΑ είναι γνωστό όχι μόνο στους ψαράδες, ερασιτέχνες ή επαγγελματίες, αλλά και σε ευρύτερο κοινό, κυρίως γιατί δεν μοιάζει με ψάρι αλλά με ... φίδι. Αυτός είναι μάλλον ο λόγος για τον οποίο γύρω από το όνομα αυτού του ψαριού έχουν υφανθεί πολλοί και διάφοροι μύθοι, μερικοί των οποίων είναι και ιδιαίτερος εντυπωσιακοί. Άλλοι λένε ότι η Σμέρνα βγαίνει στη στεριά και ζευγαρώνει με τα φίδια, άλλοι ότι αν θυμώσει μπορεί και να σε πάρει στο κυνήγι στη θάλασσα και άλλα πολλά. Οι περισσότερες από αυτές τις ιδιότητες είναι βέβαια φανταστικές και την ευθύνη γι' αυτό μάλλον την φέρουν οι ψαράδες, ερασιτέχνες και επαγγελματίες, που στις διηγήσεις τους ρέπουν ασύστολα στην υπερβολή.

Στην πολύ παλιά ιστορία υπάρχουν αναφορές που λένε ότι η Σμέρνα υπήρξε το αγαπημένο φαγητό των Ρωμαίων αριστοκρατών, οι οποίοι για το λόγο αυτόν την εξέτρεφαν σε ειδικά σμερνοτροφεία.

Στα σύγχρονα δε χρόνια ακούω ότι στη Γαλλία η Σμέρνα θεωρείται έδεσμα αξιώσεων, χωρίς όμως να γνωρίζω σχετικές λεπτομέρειες.

Μέσα από όλα αυτά διαφαίνεται λοιπόν ότι το ψάρι αυτό δεν είναι του ... συρμού, αλλά ένας ζωντανός θρύλος!

Πάντως όσες φορές εγώ έτυχε να «συναντηθώ» μαζί του, τίποτα από όλα αυτά δεν διαπίστωσα να συμβαίνει. Το μόνο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που διαπίστωσα, ήταν το σχήμα του, που σαφώς βέβαια διαφέρει από αυτό των άλλων ψαριών

και τίποτα περισσότερο.

Μια πρόσφατη όμως εμπειρία που είχα με κάνει να πιστεύω ότι πράγματι η Σμέρνα δεν είναι ένα κοινό ψάρι και γι' αυτό σπεύδω να την ... καταθέσω:

Σε ένα από τα ψαρέματά μου έζησα ένα ιδιαίτερος παράξενο περιστατικό με πρωταγωνιστή αυτό το ψάρι. Έριξα παραγάδι και μεταξύ των ψαριών που έπιασα ήταν και μια μικρή σμέρνα, βάρους περίπου μισού κιλού. Κόβοντας το παράμαλλο του παραγαδιού, την έριξα μέσα στο φορητό ψυγείο που βάζω τα ψάρια που πιάνω. (Αν κανείς ρωτήσει γιατί δεν την πέταξα, όπως γνωρίζω ότι κάνουν οι περισσότεροι, θα του απαντήσω ότι η οικογένειά μου τρώει πολύ ευχαρίστως αυτό το ψάρι).

Γυρίζοντας στο σπίτι (12 η ώρα τη νύχτα) άδειασα το φορητό ψυγείο στον νεροχύτη και μετακόμισα τα ψάρια σε ένα μεγάλο μπολ - λεκάνη για να τα βάλω στο μεγάλο ψυγείο του σπιτιού για να τα διατηρήσω μέχρι την άλλη μέρα. Κάνοντας αυτή τη διαδικασία παρατήρησα ότι η μικρή σμέρνα ήταν ακόμη ζωντανή.

Την άλλη μέρα το πρωί, έβγαλα τα ψάρια από το ψυγείο για να τα καθαρίσω στην ακροθαλασσιά όπως συνηθίζω να κάνω πάντα. Όταν έφτασα στο παραλιακό βραχάκι που κάθομαι και κάνω πάντα αυτή τη δουλειά, άδειασα τα ψάρια σε ένα μεγάλο πλαστικό δοχείο που το γεμίζω μέχρι πάνω με νερό για να μαλακώσουν και να καθαρίζονται ευκολότερα, και άρχισα να τα καθαρίζω ένα - ένα. Η ψαριά ήταν 9,5 κιλά και μου πήρε σχεδόν 1,5 ώρα να τα καθαρίσω όλα. Το παράξενο της υπόθεσης ήταν όμως ότι η σμέρνα δεν βρέθηκε πουθενά. Είχε εξαφανιστεί δια μαγείας.

Η μόνη εξήγηση που μπορώ να δώσω είναι ότι επειδή το μεγάλο πλαστικό δοχείο που γεμίζω με νερό ήταν δίπλα στη θάλασσα, η σμέρνα κατάφερε και βγήκε από αυτό χωρίς να την πάρω είδηση και τόσκασε στη θάλασσα.

Είναι όμως δυνατό η σμέρνα να επιβίωσε όλη νύχτα μέσα

στο ψυγείο του σπιτιού;

Ο φίλος μου και άριστος ψαροντουφεκάς Δημήτρης που του διηγήθηκα το περιστατικό μου είπε πώς είναι! Εγώ όμως δυσκολεύτηκα να το πιστέψω και έβαλα το ερώτημα σε συζήτηση στο διαδίκτυο στις διάφορες κοινότητες ψαράδων με τους οποίους συνδιαλέγομαι για να μου περνάει η ώρα.

Και τι δεν άκουσα εκεί. Οι περισσότεροι συμφώνησαν με τον φίλο μου Δημήτρη, λέγοντάς μου ότι η Σμέρνα επιβιώνει άνετα σε συνθήκες «ψυγείου» για μεγάλο διάστημα, αρκεί να δροσίζεται με κάποιον τρόπο για να μην στεγνώσει το δέρμα της. Στη δική μου περίπτωση, φαίνεται πως τα υπόλοιπα ψάρια έδωσαν στη Σμέρνα τη δροσιά που χρειαζόταν για να επιβιώσει.

Δεν ήταν όμως λίγοι και οι υπόλοιποι, που μου είπαν διάφορα άλλα ... κουφά.

Άλλοι μου είπαν ότι η Σμέρνα βρίσκεται ακόμη τρυπωμένη σε κάποια γωνιά του ψυγείου ή και του σπιτιού και με έβαλαν να ψάχνω όλη μέρα, χωρίς βέβαια αποτέλεσμα.

Άλλοι ότι πρέπει να προσέχω από δω και πέρα γιατί μπορεί η Σμέρνα να μου την έχει ... στημένη και να μου την πέσει την ώρα που θα κοιμάμαι.

Εγώ τελικά πείσθηκα ότι η άποψη του φίλου μου ήταν η επικρατέστερη, κυρίως γιατί στις συζητήσεις βρέθηκαν και αρκετοί που μου είπαν ότι είχαν και αυτοί τέτοιες εμπειρίες με άλλα θαλάσσια είδη, όπως αστακοί, σαλάχια κ.λ.π.

Έτσι κι αλλιώς πάντως το θέμα αυτό έληξε και το μόνο που απέμεινε ως αναμνηστικό ήταν που είχε σαν αποτέλεσμα να μου θυμίσει μια άλλη πραγματική εμπειρία που είχα με πρωταγωνιστή και πάλι μια Σμέρνα, ψόφια όμως αυτή τη φορά, την οποία την διηγήθηκα και στην διαδικτυακή παρέα αφ' ενός για να γελάσουμε και αφ' ετέρου για να απαντήσω στην ερώτηση κάποιου ερασιτέχνη ψαρά, που δεν ήξερε αν η Σμέρνα τρώγεται.

Στην περιοχή που ψαρεύω (Ερμιονίδα), παλιότερα πολλές

ταβέρνες σέρβιραν μια εξαιρετική ψαρόσουπα που πολλοί έρχονταν από μακριά για να την γευτούν γιατί ήταν το σπεσιαλιτέ του τόπου. Ο τρόπος που την έφτιαχναν ήταν χοντρικά ο εξής:

Έπαιρναν από τις τράτες όλα τα μικρά βραστόψαρα και τα έβραζαν μέχρι να λιώσουν. Τα σούρωναν και κράταγαν αυτό το ζουμί. Όταν πήγαινε κάποια παρέα να παραγγείλει σούπα, τους έδειχναν τα ψάρια για να διαλέξουν κάποιο, μεγέθους ανάλογου με τον αριθμό των συνδαιτημόνων, και λίγο μετά η σούπα ήταν στο τραπέζι τους.

Το μεγάλο ψάρι, που ήταν συνήθως μαύρο (ροφός, σφυρίδα κ.λ.π.) ή μπακαλιάρος ή καμιά μεγάλη σκορπίνα, το έβραζαν μέσα στο ζουμί που είχαν, του πρόσθεταν και διάφορα μυρωδικά κι έτσι γινόταν ένα θεσπέσιο πράγμα.

Όταν εγώ παντρεύτηκα για πρώτη φορά το 1972, δεν μπόρεσα να πάω γαμήλιο ταξίδι για λόγους οικονομικούς. Υποσχέθηκα όμως στην τότε σύζυγο ότι κάποια στιγμή θα την πήγαινα σε κάποια από αυτές τις ταβέρνες να φάμε αυτή τη σπουδαία σούπα, για την οποία της είχα ήδη μιλήσει με πολύ κολακευτικά λόγια.

Ένα - δυο χρόνια μετά καταφέραμε να πάμε για ένα 3ήμερο στις Σπέτσες και το πρώτο κιόλας βράδυ που βγήκαμε έξω πήγαμε σε μια γνωστή μου ταβέρνα για σούπα. Όταν όμως πήγα να διαλέξω ψάρι, ο φίλος ταβερνιάρης μου είπε ότι το μόνο ψάρι που υπήρχε ήταν μια μεγάλη σμέρνα, γύρω στα τέσσερα κιλά.

Πράγματι είδα τη σμέρνα, γδαρμένη και κομμένη σε χοντρά κομμάτια - μερίδες. Δίστασα πολύ αλλά τελικά το αποφάσισα, κυρίως γιατί ο φίλος ταβερνιάρης επέμενε ότι η σούπα θα μας ευχαριστούσε πολύ.

Επιστρέφοντας όμως στο τραπέζι δεν είπα τίποτα στην σύζυγο, η οποία για καλή μου τύχη δεν ρώτησε καν τι ψάρι παρήγγειλα.

Η σούπα ήρθε συνοδευόμενη και από το ψάρι με τις σχετι-

κές πατάτες, καρότα, σέλινα κ.λ.π. και η τότε κυρία Μαντά ξε-
τρελάθηκε σε βαθμό που έφαγε δυο πιάτα.

Κάποια στιγμή με ρώτησε αδιάφορα τι ψάρι ήταν αυτό κι
εγώ επίσης αδιάφορα της είπα ότι ήταν ... «σφυρίδα».

Την αλήθεια της την είπα επτά χρόνια μετά όταν πήραμε
... διαζύγιο για να την εκδικηθώ, γιατί ήξερα ότι την σήμερα
δεν ήθελε ούτε να την ακούει σαν ψάρι.

Τη σούπα της όμως την έφαγε κι έγλυψε και το πιάτο!!!

Άμα δεν βρέξεις κώλο ...

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΗΓΗΘΩ πιο κάτω δεν είναι αμιγώς ψαρευτική. Την έχω όμως συμπεριλάβει στην ανάλογη ... συλλογή μου για δυο λόγους:

Ο πρώτος ότι εξελίσσεται σε μέρος θαλασσινό.

Ο δεύτερος γιατί κατά τη γνώμη μου η εξέλιξή της στοιχειοθετεί ένα δίδαγμα που είναι χρήσιμο και στους ψαράδες.

Περίπου στο κέντρο του Αργολικού κόλπου υπάρχει ένα νησί που το λέμε Ψηλή (Υψηλή το γράφει ο χάρτης). Παρά το ότι είναι αρκετά μεγάλο, είναι εντελώς ακατοίκητο γιατί ως φυσικό περιβάλλον είναι ιδιαίτερος φιλόξενο. Είναι πολύ ψηλό (το δηλώνει και το όνομά του) με απόκρημνες πλαγιές, σχεδόν πουθενά δεν έχει μέρος για να αράξει κανείς ώστε να το προσεγγίσει, και η βλάστησή του δεν είναι καθόλου αξιόλογη, κυρίως συστάδες θάμνων από σκίνα και πουρνάρια.

Αυτό το νησί κάποτε, πολύ παλιά, αποφάσισε ο κυνηγετικός σύλλογος Αργολίδος να το αξιοποιήσει «ρίχνοντας» εκεί λαγούς και φασιανούς, με σκοπό να πληθύνουν και στη συνέχεια να πηγαίνουν οι κυνηγοί να τους κυνηγούν και να κάνουν το χόμπυ τους.

Για να στεριώσουν τα ζώα φτιάξανε μια μικρή προβλήτα και σε τακτά χρονικά διαστήματα ένα καΐκι πήγαινε εκεί και έριχνε τροφές (μπάλες τριφυλλιών, σπόρους κ.λ.π.).

Προφανώς μετά από λίγο χρονικό διάστημα τα ζώα πλήθυναν και ο Σύλλογος έβαλε τους κανόνες τους οποίους έπρεπε να τηρούν οι κυνηγοί όταν θα πήγαιναν εκεί για να κυνηγή-

σουν, ώστε να διατηρηθεί η τεχνητή αυτή πανίδα στο διηνεκές και να μπορούν να κάνουν τα κυνήγια τους.

Οι κανόνες αυτοί ήταν ότι κάθε κυνηγός δεν μπορούσε να θηρεύει περισσότερους από έναν λαγό και δυο ή τρεις φασιανούς (δεν θυμάμαι καλά) κάθε φορά, ενώ θα μπορούσε να πηγαίνει εκεί κάποιες συγκεκριμένες φορές στη διάρκεια του έτους και όχι ... κάθε μέρα.

Αφού λοιπόν όλα τακτοποιήθηκαν, κάποια ημέρα, ξεκίνησε το πρώτο караβάνι κυνηγών για την Ψηλή, με ένα καϊκι, το οποίο πιθανόν να ήταν το ίδιο με αυτό που πήγαινε και την τροφοδοσία των ζώων του νησιού.

Όταν όμως το καϊκι έφτασε στην προβλήτα, πολλοί λαγοί και φασιανοί ήταν ... παρατεταγμένοι στη σειρά περιμένοντας ... το φαΐ που είχαν συνηθίσει να τους φέρνουν κάθε τόσο με αυτόν τον τρόπο. Όσοι κυνηγοί αποφάσισαν να πάρουν το μερίδιο που τους αναλογούσε, δεν χρειάστηκε ούτε καν να περπατήσουν για να συναντήσουν τα υποψήφια θηράματά τους και μέσα σε πολύ λίγο χρόνο η κυνηγετική τους εξόρμηση είχε ... τερματιστεί.

Προφανώς αυτού του είδους το κυνήγι δεν είχε πια κανένα ενδιαφέρον γιατί ήταν σαν να βλέπεις ποδοσφαιρικό αγώνα σε μαγνητοσκόπηση και γι' αυτό λίγο μετά ο Σύλλογος αποφάσισε να οργανώσει το οριστικό ... ξεκλήρισμα των ζώων, οπότε και το όλο φιλόδοξο εγχείρημα έληξε άδοξα.

Το ηθικό δίδαγμα που προκύπτει κατά τη γνώμη μου από την παραπάνω ιστορία, και παρά το ότι αφορά σε πρώτη όψη τους κυνηγούς, θα μπορούσε να ισχύσει το ίδιο και για τους ψαράδες, είναι ότι:

«Αν δεν βρέξεις τον κώλο σου, όχι μόνο δεν πρόκειται να πιάσεις ψάρι (ή λαγό), αλλά ούτε και να το ευχαριστηθείς πρόκειται».

Και «ο νοών ... νοείτο» ...

Το κακό παράδειγμα

ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ 10ετίας του 1970 είχα φτιάξει με τα χέρια μου την πρώτη μου βάρκα και την είχα αράξει στον Άγιο Κοσμά στο Καλαμάκι της Αττικής (η μεγάλη προβλήτα που υπάρχει σήμερα εκεί, τότε δεν υπήρχε).

Την ίδια εποχή είχα νοικιάσει και το πρώτο μου γραφείο στην περιοχή της πλατείας Κάνιγγος στο κέντρο της Αθήνας, απ' όπου ξεκίνησα και το επάγγελμά μου από το οποίο συνταξιοδοτήθηκα πριν λίγα χρόνια.

Το πρόβλημα που είχαμε τότε με το ψάρεμα ήταν η δυσκολία να φτάσουμε από το σπίτι στο αραξοβόλι γιατί ΙΧ αυτοκίνητο δεν είχε κανένας μας και οι αποστάσεις ήταν μεγάλες. Αν πάλι έκανες τις μετακινήσεις σου με τη συγκοινωνία δεν μπορούσες να πηγαίνεις χαράματα και ούτε να κουβαλās μέσα στα λεωφορεία παραγάδια κ.λ.π.

Εκεί που είχα το γραφείο μου ήταν μια πολυκατοικία στο ισόγειο της οποίας υπήρχε ένα μικρό καφεενεδάκι που μας έφτιαχνε καφέδες και σάντουιτς και τα μεσημέρια κανένα πρόχειρο κολασιό με τηγανητά αυγά κ.λ.π.

Στο χώρο αυτόν συναντούσες συνήθως τους περισσότερους ενοίκους της πολυκατοικίας καθώς και τους εργαζόμενους στα γύρω μαγαζιά. Εκεί γνώρισα και τον Παντελή, έναν συνιδιοκτήτη επιχείρησης με είδη υγιεινής δίπλα στην πολυκατοικία, η οποία διέθετε και ένα μικρό αυτοκίνητο τύπου βαν για να κουβαλάει τις παραγγελίες.

Λίγο μετά που γνωριστήκαμε άρχισα να τον ... «φήνω» για

να τον καταφέρω να έρθει μαζί μου στο ψάρεμα, ώστε να εκμεταλλευτώ το αυτοκίνητό του και να μπορέσω να κάνω κανένα ψάρεμα της προκοπής.

Του πρότεινα συνέχεια να πάμε για ψάρεμα κάποιο απόγευμα που τα καταστήματα έκλειναν, αλλά ο Παντελής δεν έλεγε να ... τοιμήσει με τίποτα.

Πάνω που είχα αρχίσει να απογοητεύομαι και να εγκαταλείπω την προσπάθεια, κάποιο μεσημέρι κουβεντιάζοντας στο καφεενεδάκι, ο Παντελής μου λέει:

«Αμα θέλεις σήμερα που είναι Τετάρτη και είμαστε κλειστά, μπορούμε το απόγευμα να πάμε για ψάρεμα!».

Χωρίς δεύτερη κουβέντα κανονίσαμε τις λεπτομέρειες και κατά τις 16:00 το απόγευμα ξεκινήσαμε με το βανάκι του Παντελή για το σπίτι μου απ' όπου θα παίρναμε τα εργαλεία και στη συνέχεια για τη βάρκα, ώστε να προλάβουμε να ψαρέψουμε απογευματινή καθετή.

Τότε ψαρεύαμε στα ρηχά, κοντά στις ακτές, που ήταν γεμάτη η θάλασσα με σπάρους, γύλους, πέρκες και άλλα μικρόψαρα που τα έπιανες σωρηδόν. Αυτή τη φορά επειδή είχαμε κερδίσει χρόνο στη μεταφορά, είπα να ξανοιχτούμε λίγο μήπως και πιάσουμε κανένα λυθρίνι ή μπαλά. Το δόλωμα ήταν γαρίδα καθαρισμένη και αλατισμένη.

Αφού αράξαμε σε ένα μέρος που το βάθος ήταν γύρω στα 40 μέτρα, άρχισα να δείχνω στον Παντελή πώς δολώνουμε την καθετή και όλα τα σχετικά, μέχρι που την έριξε στη θάλασσα και αρχίσαμε το ψάρεμα.

Τα ψάρια τσίμπαγαν μια χαρά και κάθε τόσο μικρά και μεσαία λυθρινάκια ανέβαιναν στη βάρκα, μαζί με μπαλάδες και που και που καμιά γόπα στα πάνω αγκίστρια της καθετής. Ο Παντελής είχε πιάσει κι αυτός 1-2 λυθρίνια και τον είδα ότι είχε αρχίσει να ενθουσιάζεται.

Κάποια στιγμή τον βλέπω να σηκώνει την καθετή του αργά - αργά και παράξενα σιωπηλός. Τον ρωτώ τι γίνεται και μου απαντάει ότι κάτι μεγάλο φέρνει, αλλά δεν μπορεί να καταλά-

βει τι. «Σήκωνε» του λέω «και θα δείξει».

Λίγο μετά ο Παντελής βάζει στη βάρκα ένα τεράστιο λυθρίνι κοντά στο κιλό, που όμοιο του μέχρι τότε δεν είχα ξαναδεί.

Αυτό ήταν! Ο Παντελής έγινε ο μόνιμος σύντροφός μου στο ψάρεμα και εγώ έλυσα εντελώς το πρόβλημα των μετακινήσεών μου. Πηγαίναμε για ψάρεμα συνέχεια. Κυριακές πρωί, απογεύματα, αργίες κ.λ.π. και πιάναμε ένα σωρό ψάρια. Λίγο μετά φτιάξαμε και τρέλερ και αρχίσαμε να πηγαίνουμε και σε μακρύτερα μέρη, όπου ψαρεύαμε και παραγάδια, συρτές κ.λ.π.

Ενώ το πάθος του Παντελή για το ψάρεμα δεν έλεγε να καταλαγιάσει, αρχίσαμε και κάναμε παρέα και σε οικογενειακό επίπεδο τακτικά, γιατί κάπως ταίριαζαν και οι σύζυγοί μας.

Ο καιρός πέρασε και οι συνθήκες της ζωής μας χώρισαν κάποτε, οπότε έληξε και η μεταξύ μας ψαρευτική παρέα και χαθήκαμε.

Πολλά χρόνια μετά, περίπου κοντά στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, συνάντησα τυχαία στο δρόμο την σύζυγο του Παντελή, Μαρία, τελείως όμως αλλαγμένη, κουρασμένη και γερασμένη, σε βαθμό που τρόμαξα να τη αναγνωρίσω.

Αφού τη ρώτησα για τα παιδιά της και την πορεία τους στις σπουδές κ.λ.π. ήρθε η κουβέντα και στον Παντελή και τα όσα άκουσα δεν με ευχαρίστησαν καθόλου.

«Μιχάλη», μου λέει η Μαρία, «το χούι με το ψάρεμα που μας κόλλησες μας κατέστρεψε! Ο Παντελής, λίγο μετά που χαθήκαμε, αγόρασε δική του βάρκα. Στην αρχή ήταν μια μικρή βαρκούλα με την οποία πήγαινε συνέχεια για ψάρεμα. Λίγο μετά όμως άρχισε να αγοράζει το ένα μετά το άλλο τα σκάφη, όλο και μεγαλύτερα και ακριβότερα και ταυτόχρονα να παραμελεί και τη δουλειά του και εμάς. Είχαμε πολλούς καυγάδες, αλλά ο Παντελής δεν άκουγε με τίποτα. Έφτασε σε σημείο να χωρίσει με τον συνεταιίρο του και να κάνει δικό του μαγαζί, αλλά δεν πήγε καθόλου καλά, αφού αυτός το μυαλό του το είχε συνέχεια στο ψάρεμα».

«Και τι απέγινε τελικά ρε Μαρία;». Τη ρωτάω.

«Τι να γίνει; Έκλεισε το μαγαζί, και ξανάγινε πλακάς σε οικοδομές για μεροκάματο. Έτσι ζήσαμε στη συνέχεια και ευτυχώς που πια δεν μπορούσε να πηγαίνει για ψάρεμα και γλιτώσαμε από αυτό. Τώρα τα φέρνουμε βόλτα δύσκολα αλλά ελπίζω στο μέλλον να πάμε καλύτερα, γιατί τον βλέπω να έχει βάλει μυαλό».

Η ιστορία αυτή είναι πέρα για πέρα αληθινή και είναι ένα από τα ζητήματα που με έχουν προβληματίσει πάρα πολύ στη ζωή μου, αλλά με έχουν διδάξει κιόλας, γιατί υπήρξαν φορές που το παράδειγμα του Παντελή, λίγο έλειψε να το ακολουθήσω κι εγώ. Ευτυχώς το απέφυγα. Το πώς, είναι μια ... άλλη ιστορία!

17η Νοέμβρη 1973

ΕΙΜΑΣΤΕ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ της 10ετίας του 1970. Ως ερασιτέχνης ψαράς δραστηριοποιούμαι στην περιοχή Γλυφάδα - Φλέβες - Βατραχονήσι (ή Κατραμονήσι) κ.λ.π. (όσοι ψαρεύουν στην Αττική πιστεύω ότι καταλαβαίνουν), με ψαρέματα κυρίως καθετής για λυθρίνια και αραιά και που κανένα παραγάδι.

Οι ψαρευτικές αποδόσεις συνεχώς μειώνονται και επικρατεί διαρκής προβληματισμός περί του τι μέλλει γενέσθαι.

Για να γίνω περισσότερο αντιληπτός να εξηγήσω ότι ενώ την πρώτη φορά που ψάρευα στην εν λόγω περιοχή έπιασα 23 λυθρίνια(!) πράγμα που για μένα ήταν ιδιαίτερα εντυπωσιακό αφού στην πατρίδα μου το λυθρίνι ήταν άγνωστο ψάρι, μετά δύο χρόνια εντατικής παρουσίας, έφτιασα να γυρίζω σπίτι μου με ένα - δυο ψάρια το πολύ.

Τότε μου συνέβη το εξής ευχάριστο: Μέσω της επαγγελματικής μου δραστηριότητας γνώρισα έναν άνθρωπο με τον οποίο συνεργαζόμουν στενά, ο οποίος λίγο μετά που γνωριστήκαμε μου αποκάλυψε ότι ήταν φανατικός ερασιτέχνης ψαράς.

Ο κ. Γιάννης (αυτό ήταν και το πραγματικό του όνομα) ψάρευε στις περιοχές της Αίγινας και της Πάχης Μεγάρων, όχι όμως με δική του βάρκα αλλά ως επιβάτης σε μισθωμένα καΐκια, που εκείνη την εποχή πολλοί ερασιτέχνες προτιμούσαν.

Αν διαβάσουν αυτή την ιστορία άνθρωποι της ηλικίας μου θα μπορούν να διαβεβαιώσουν ότι εκείνες τις εποχές πολλοί ερασιτέχνες ψάρευαν με αυτόν τον τρόπο. Σε περιοχές όπως το

Πέραμα, το Πασαλιμάνι κ.λ.π. υπήρχαν καΐκια τα οποία διοργάνωναν ψαρευτικές εξορμήσεις στις οποίες μπορούσες να συμμετέχεις πληρώνοντας ένα «λογικό» για τη εποχή αντίτιμο. Δεν είχες παρά να κάνεις μια βόλτα στο λιμάνι και εκεί έβλεπες τις ταμπέλες που φρόντιζαν να βάζουν οι καϊκτοήδες, όπου έγραφαν σε ποιες περιοχές θα πήγαιναν για ψάρεμα, ποια ώρα θα αναχωρούσαν και πόσο κόστιζε το εισιτήριο για συμμετοχή.

Το καΐκι έπαιρνε έναν αριθμό ατόμων (15-20) και όταν συμπλήρωνε απέσυρε την ταμπέλα του λόγω πληρότητας. Την καθορισμένη ώρα εσύ έπρεπε να βρίσκεσαι εκεί για να επιβιβαστείς και να πας μαζί με άγνωστους ανθρώπους να ψαρέψεις αποκλειστικά καθετή. Ήταν μια ωραία κατάσταση με πολλά νόστιμα απρόοπτα, που μου έχουν μεταφερθεί από διηγήσεις και σε μια άλλη ιστορία ίσως να αναφέρω μερικά.

Ο κ. Γιάννης είχε βαρεθεί να πηγαίνει για ψάρεμα με αυτόν τον τρόπο και μόλις γνωριστήκαμε για τα καλά και αρχίσαμε να συζητάμε ... «ψαρευτικά», αμέσως μου πρότεινε να μετακινήσω τη βάρκα μου από το μέρος που την άραξα (Άγιος Κοσμάς) και να την πάω στην Πάχη Μεγάρων όπου επέμενε ότι υπήρχε πολύ περισσότερο ψάρι εκείνη την εποχή. Μετά από πολύ σκέψη και υποκύπτοντας στην επιμονή του κ. Γιάννη αποφάσισα να κάνω την μετακίνηση και ακριβώς την 17^η Νοεμβρίου 1973 (τη βραδιά του Πολυτεχνείου) στις 12:00 το μεσημέρι ξεκίνησα από τον Άγιο Κοσμά για να πάω δια θάλασσης στην Πάχη.

Μετά από πολύ περιπέτεια έφτασα εκεί περίπου στις 21:00 το βράδυ και αφού άραξα στο εκεί λιμάνι όπως μπόρεσα, άρχισα να ψάχνομαι για να βρω μέσο να επιστρέψω στην Αθήνα. Εκεί μου είπαν ότι το τελευταίο λεωφορείο από την περιοχή για Αθήνα περνάει στις 11:00 από το χωριό, οπότε περίμενα ξεροσταλιάζοντας στο κρύο για να το πάρω. Όταν ήρθε μπηκκά μέσα και μία περίπου ώρα μετά έφτασα στο Θησείο όπου και το τέρμα αυτών των λεωφορείων.

Από εκεί προσπάθησα να βρω ένα ταξί για να με πάει στην Ηλιούπολη όπου κατοικούσα τότε. Μπήκα στο πρώτο ταξί που σταμάτησε μπροστά μου, αλλά μόλις στρογγυλοκάθισα δίπλα στον οδηγό, μια παράξενη μυρωδιά ήρθε στα ρουθούνια μου.

– Έχεις ρίξει κάποιο αποσμητικό; (Τον ρωτάω).

– Γιατί; Τι σου μυρίζει; (Μου απαντάει).

– Κάτι παράξενο, που δεν μπορώ να το αναγνωρίσω. (Του λέω).

– Καλά εσύ που βόσκεις; Δεν πήρες χαμπάρι ότι έχουμε πήξει στα δακρυγόνα με αυτό που γίνεται στο Πολυτεχνείο; (Μου λέει!).

Λίγο αργότερα, φτάνοντας στο σπίτι, είδα στην ασπρόμαυρη τότε τηλεόραση τα καθέκαστα και κατάλαβα ότι ταξιδεύοντας για να βρω τα λυθρίνια, τους μπαλάδες και τις γόπες είχα χάσει κάποια πολύ σπουδαιότερα γεγονότα!

Είναι αλήθεια ότι εμείς οι πολύ ... φωνισμένοι με τα διάφορα χόμπι, μερικές φορές ζούμε στον κόσμο μας ...

Ο φίλος μου ο Παρασκευάς

ΚΑΠΟΙΑ ΦΟΡΑ, την ώρα που επέστρεφα από ένα απογευματινό ψάρεμα συρτής αφρού για λούτσους, έπεσα πάνω σ' ένα τεράστιο κομμάτι πλαστικού που επέπλεε στον αφρό. Είχε βλέπεις αρχίσει να νυχτώνει και η ορατότητα ήταν μικρή. Η προπέλα της βάρκας μου έγινε μια στρογγυλή ... μπάλα, διπλώνοντας γύρω της το πλαστικό και από το χώρο του μηχανοστασίου ακούστηκε ένα δυνατό «κρακ». Μου πήρε περίπου μια ώρα να ξεμπλέξω το πλαστικό από την προπέλα και όταν πια τελείωσα και έβαλα μπρος τη μηχανή, μου ήρθε το κακό ματτάτο: Δύο από τις λαστιχένιες βάσεις της μηχανής ήταν κομμένες σαν «αγγούρια».

Βασανίστηκα λίγο μέχρι να φτάσω στο αραξοβόλι μου, αλλά αυτό ήταν το λιγότερο. Ήταν η δεύτερη μέρα των διακοπών μου, (τότε δεν ήμουν ακόμη συνταξιούχος για να έχω άδεια ... διαρκείας) και η ατυχία ήταν μεγάλη!

Πρωί - πρωί την άλλη μέρα παράγγειλα να μου στείλουν καινούργιες βάσεις από τον Πειραιά με ταχυμεταφορά. Τις πλήρωσα διπλά, αλλά δεν γινόταν αλλιώς. Το μόνο που έκανα για να αντιδράσω στην ατυχία μου, ήταν ότι υποσχέθηκα στον εαυτό μου να προσπαθήσω στο εξής να αποφεύγω τα ... πλαστικά στην καθημερινότητά μου, γιατί τότε συνειδητοποίησα για τα καλά ότι η θάλασσα έχει γεμίσει από δαύτα. Οι σακκούλες και κυρίως οι πλαστικές μπουκάλες, έχουν γίνει πλέον περισσότερες από τα ψάρια.

Λίγες μέρες μετά, πρωί - πρωί, έχω χωθεί για τα καλά στο

μηχανοστάσιο της βάρκας μου και προσπαθώ να τελειώσω τη δύσκολη «εγχείρηση» της αντικατάστασης των κομμένων βάσεων της μηχανής, για να μπορέσω να συνεχίσω απρόσκοπτα τα ψαρέματα και τις βόλτες μου στη θάλασσα, για όσο διάστημα μου απέμενε από την άδεια μου.

Έτσι βουτηγμένο στα λάδια και τα γράσσα με βρήκε και η φωνή που άκουσα από ... τα ψηλά, δηλαδή από το πεζούλι του μόλου που αράζω τη βάρκα μου:

«Μάστορα, θέλεις καμιά βοήθεια;».

Βγάζω το κεφάλι από το ... λάκκο και λίγο μετά έχω ήδη αποκτήσει τον πρώτο μου φίλο στην περιοχή που ψαρεύω τα τελευταία 25 περίπου χρόνια.

Από εκείνη την ημέρα διαθέτω σταθερά κάποιον να με περιμένει, όταν γυρίζω το πρωί αποκαμωμένος από το νυχτερινό παραγάδι.

Ο φίλος μου ο Παρασκευάς είναι σχεδόν πάντα εκεί και με περιμένει. Κάθε φορά θέλει να βλέπει τα ψάρια που πιάνω, να με ρωτάει πόσα αγκίστρια ρίχνω, τι δόλωμα έβαλα αυτή τη φορά και όλα τα σχετικά.

Το μόνο επικριτικό σχόλιο που θυμάμαι να μου κάνει πάντα, είναι το εξής:

«Πολύ κοννάει η βάρκα σου και εγώ νομίζω ότι άμα της βγάλεις το κατάρτι, ο αέρας θα σε κοννάει λιγότερο» μου λέει με ύφος σοβαρό.

Κι εγώ πάντα του απαντάω ότι *«για το κούννημα δεν φταίει το κατάρτι, αλλά η θάλασσα που έχει κύμα»*, αλλά αυτός δεν πείθεται με τίποτα.

«Πρέπει να βγάλεις το κατάρτι» μου λέει.

«Κι αν καμιά φορά πάθει ζημιά η μηχανή, πώς θα βγω έξω χωρίς πανιά ρε Παρασκευά;» του απαντάω, ελπίζοντας να λήξω επιτέλους αυτήν την κάθε φορά επαναλαμβανόμενη άσκοπα συζήτηση.

«Θα έρθω να σε τραβήξω εγώ» μου λέει και με αποστομώνει!

Έχω ξεχάσει πια πόσες φορές έχει γίνει ο παραπάνω διάλογος μεταξύ μας. Είναι πλέον το «σήμα κατατεθέν» της ψαρευτικής μας σχέσης.

Το μέρος που ρίχνω συνήθως παραγάδια είναι σε τέτοια απόσταση από τη στεριά, ώστε αν κάποιος θέλει, μπορεί να με παρακολουθεί μόλις ξημερώνει να τα σηκώνω. Επειδή η βάρκα μου είναι ένα μικρό ιστιοφόρο με ιστό 7,5 μέτρων, του Παρασκευά του κάνει πάντα εντύπωση το δυνατό «μπότζι»¹ που δείχνει να κάνει όταν έχει λίγο αέρα και απορεί πώς αντέχω να σηκώνω το παραγάδι με τέτοιο κούνημα πέρα - δώθε.

Ο ίδιος αποφεύγει να ξανοίγεται σε τέτοια απόσταση από τη στεριά με τη δική του βάρκα, μια πλαστική 4,30 μ. με μονοκύλινδρη αερόψυκτη πετρελαιομηχανή, που κάνει τόση φασαρία που για να συνομιλήσεις με τον άλλον χρειάζεσαι ... ενδοσυνεννόηση!

Αυτός προτιμάει να ψαρεύει πάντα στα ρηχά και σε μικρή απόσταση από τη στεριά, αλλά παρ' όλα αυτά ποτέ σχεδόν δεν ξεμένει από ψάρια διαφόρων ειδών, χταπόδια, σουπιές και άλλα πολλά.

Ρίχνει πολλούς κιούρτους² στα ρηχά, όπου υπάρχει ένα βουρκάρι, με τους οποίους ταραίζει τα κεφαλόπουλα μικρά και μεγάλα.

Συνεχώς τσακώνεται με τις θαλάσσιες χελώνες, τις φώκιες και τους κορμοράνους, (τους λέμε και κολοβούτια³), γιατί πηγαίνουν και του τρώνε τα ψάρια από τους κιούρτους, αφού τα βρίσκουν έτοιμα πιασμένα στο ... πιάτο τους, αντί να κουράζονται για να τα κυνηγάνε.

Μια φορά μέσα σε έναν κιούρτο βρήκε έναν κορμοράνο

- 1 Μπότζι λέμε το κούνημα δεξιά - αριστερά που κάνουν τα σκάφη εκποσίματος όταν η θάλασσα έχει κυματισμό. Για όσους έχουν εναισθησία στη ναυτία, αυτό είναι ότι χειρότερο.
- 2 Οι κιούρτοι είναι ειδικά κλουβιά - παγίδες με τα οποία πιάνουμε ψάρια σε ειδικούς τόπους, κυρίως κεφαλόπουλα.
- 3 Είναι τα θαλασσοπούλια που τρέφονται αποκλειστικά με ψάρια τα οποία συλλαμβάνουν βουτώντας στο νερό. Είναι εντυπωσιακός ο χρόνος που αντέχουν την άπνοια και η ταχύτητα με την οποία θηρεύουν κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

«σκασμένο». Φαίνεται ότι ο κακομοίρης μπήκε μέσα στον κιούρτο, έφαγε όσα κεφαλόπουλα πρόλαβε, αλλά όταν αποφάσισε να βγει, δεν κατάφερε να βρει έγκαιρα την έξοδο.

Το ίδιο έπαθε και ένα λαβράκι 4,5 κιλών που κι αυτό μπήκε στον κιούρτο να φάει τα πιασμένα κεφαλόπουλα και ... έφαγε το κεφάλι του, ή μάλλον ο Παρασκευάς του το έφαγε!

Μια από τις απορίες που έχω, αλλά ποτέ δεν τον ρώτησα για να μου τη λύσει, είναι γιατί δεν ξανοίγεται ποτέ με τη βάρκα του, δεδομένου ότι η σχέση του με τη θάλασσα είναι τόσο παλιά και βαθιά που δεν δικαιολογεί αυτή του την ... ιδιαιτερότητα.

Ο Παρασκευάς σαν μικρό παιδί, περίπου στα 13 του, πήγαινε και ψάρευε με τους «τσέτες», μια τεχνική ξεχασμένη στα βάθη της ψαρευτικής μας παράδοσης.

Οι «τσέτες» ήταν «μπουλούκια» ψαράδων που ταξίδευαν σε ολόκληρο σχεδόν το Αιγαίο και όχι μόνο. Αν τους συναντούσες έμοιαζαν με μικρούς στόλους από ψαρόβαρκες, όχι ιδιαίτερα μεγάλο μεγέθους. Έζωναν κολπίσκους και λιμανάκια και βόλαζαν⁴ τα ψάρια για να τα συγκεντρώσουν στο βάθος τους.

Το βόλαγμα γινόταν ως εξής: Σε σκοινιά έδεναν μεγάλες άσπρες πέτρες, τις οποίες έριχναν με φόρα στη θάλασσα, ώστε να προκαλούν φασαρία και να τρομάζουν τα ψάρια. Όταν οι πέτρες έφταναν στο βυθό, τις κουνούσαν πάνω κάτω και όταν κουράζονταν τις τραβούσαν στην επιφάνεια και λίγο μετά τις ξαναέριχναν για όσο διάστημα άντεχαν.

Με αυτόν τον τρόπο, τα ψάρια τρόμαζαν, προσπαθούσαν να κρυφτούν στο βάθος του κόλπου και κουράζονταν πάρα πολύ, σε σημείο που να καταλήγουν αποκαμωμένα και ξέπνοα στην παραλία. Μέχρι που άκουσα αυτές τις διηγήσεις από τον Παρασκευά δεν ήξερα ότι τα ψάρια, (κυρίως τα μαύρα και άσπρα του βυθού, όχι τα αφρόψαρα), δεν αντέχουν για πολύ να τρέχουν.

4 Βόλαζαν = Τρόμαζαν.

Όταν η διαδικασία ολοκληρωνόταν, τα ψάρια τα έπιαναν σχεδόν ... με τα χέρια. Οι ποσότητες που έπιαναν ήταν τόσο μεγάλες, που οι τόποι από τους οποίους πέρναγαν οι «τσέτες» έκαναν μήνες να συνέλθουν από το ... ξεκλήρισμα που προκαλούσαν. Αυτός ήταν και ο λόγος που οι διαμάχες τους με τους ντόπιους ψαράδες ήσαν πολύ συνηθισμένες και μερικές φορές και ακραίες.

Δυστυχώς γι' αυτούς, τις εποχές εκείνες τα ψάρια δεν είχαν τις υψηλές τιμές που έχουν σήμερα στην αγορά, με αποτέλεσμα οι «τσέτες» να είναι συνήθως όχι μόνο κυνηγημένοι, αλλά και πάμφτωχοι βιοπαλαιστές.

Σήμερα αυτή η τεχνική διώκεται αυστηρά και έχει εγκαταλειφθεί τελείως, όχι όμως μόνο για το λόγο ότι θεωρείται παράνομη, αλλά και γιατί τα ψάρια έχουν γίνει τόσο λίγα και τόσο πονηρεμένα, που όσοι θα αποφάσιζαν σήμερα να ψαρέψουν με αυτή την τεχνική, μάλλον θα γύριζαν άπρακτοι (άψαροι το λέμε εμείς οι ψαράδες) στα σπίτια τους.

Μεγαλώνοντας ο Παρασκευάς βρέθηκε να εργάζεται σε αλιευτικά για κατεψυγμένα. Έχει να σου διηγηθεί ιστορίες από το Λας Πάλμας των Καναρίων Νησιών, όπου κάποια φορά ο καπετάνιος της υπερπόντιας τράτας που δούλευε, μπήκε σε απαγορευμένα νερά και τους συνέλαβαν και κόντεψαν να αφήσουν τα κόκαλά τους εκεί, αν δεν «καθάριζε» έγκαιρα η ιδιοκτήτρια εταιρεία.

Του είχε κάνει πολύ εντύπωση η αξιοσύνη του τότε καπετάνιου, που κατείχε πολύ καλά τους τόπους που ψάρευαν και κάθε φορά δεν παραλείπει να τον αναφέρει.

«*Αύριο θα πάμε για φαγκριά*» τους έλεγε ο καπετάνιος και όταν ξενέριζε ο σάκος της μηχανότρατας, ήταν τίγκα στα φαγκριά και μόνο.

«*Σήμερα θα πάμε για χταπόδια*» και ούτε ένα άλλο είδος δεν υπήρχε στο σάκο, που κόντευε να σκιστεί από το φορτίο.

«*Το μόνο πρόβλημά μας σε εκείνες τις περιοχές ήταν τα ρώσικα αλιευτικά*» μας λέει.

«Είναι ολόκληρα εργοστάσια! Πιάνουν τα ψάρια και τα κάνουν αμέσως κονσέρβα. Τεράστια καράβια με πολλά άτομα προσωπικό! Αλλά και πολύ βρώμα! Άμα περνάγανε δίπλα μας, κάναμε μέρες να ξεβρωμίουμε!».

Όταν τρώμε οικογενειακά τα μεσημέρια το καλοκαίρι και τα κουτσοπίνουμε, πάντα μιλάει γι' αυτές τις ψαριές με τα φαγκριά και τα χταπόδια. «*Τόνοι χταπόδια*», μας λέει.

«Αλλά τώρα πια αυτά τα μέρη δεν έχουν τίποτα», συμπληρώνει. *«Τα γλύφανε οι τράτες! Τα γυάλισανε! Τέλος!».*

Δεν ταξίδεψε όμως μόνο σε αλιευτικά ο Παρασκευάς. Πήγε και με τα εμπορικά. Μακρινά ταξίδια. Ατέλειωτα. Δεν έχει πολλά να πει από αυτές τις εμπειρίες, εκτός από ένα περιστατικό που είναι το ... «σουξέ» του.

«Είχαμε πάει στην Ιαπωνία» αρχίζει να διηγείται.

«Κουβαλήσαμε κάτι εμπορεύματα και καθίσαμε κάμποσο σε αυτό το λιμάνι για να τα ξεφορτώσουμε. Εγώ είχα την ατυχία να πάθω γαστροραγία και χρειάστηκε να νοσηλευτώ στο νοσοκομείο για κάμποσο καιρό. Ήταν πολύ περιποιητικοί εκεί οι γιατροί και οι νοσοκόμες! Άψογο!».

Όταν φτάνει σε αυτό το σημείο της διήγησης, κομπιάζει λίγο και λοξοκοιτάζει τη σύζυγό του, σαν να της ζητάει την άδεια για να συνεχίσει την ιστορία. Όταν όμως έχουμε πει λίγο παραπάνω από το κανονικό, αυτό το σημείο το παραλείπει και συνεχίζει ακάθεκτος:

«Ήταν και μια νοσοκόμα που μου άρεσε πολύ. Και εγώ της άρεσα βέβαια! Ήμωνα ωραίο παιδί τότε. Η μύτη μου δεν ήταν χοντρή και κόκκινη, όπως είναι σήμερα! Όταν έφυγα και γύρισα στην Ελλάδα, μετά από λίγο έλαβα ένα γράμμα που μου έλεγε ότι είχε μείνει έγκυος και είχε αποφασίσει να κρατήσει το παιδί. Εγώ δεν της απάντησα. Δεν ήξερα τι να της απαντήσω. Η Ιαπωνία είναι πολύ μακριά... Δεν ξέρω τι απέγινε».

Συνήθως στο σημείο αυτό αρχίζει και η πλάκα. Αρχίζουμε όλοι μαζί να κάνουμε υπολογισμούς για να βρούμε σε τι ηλικία θα πρέπει να είναι αυτό το παιδί σήμερα.

Αυτός λέει ότι μπορεί να είναι αγόρι και ότι η μητέρα του

μάλλον θα το έχει ονομάσει ... Παρασκευά!

Όταν στην παρέα είναι και η κόρη του, διαμαρτύρεται δήθεν θυμωμένη, γιατί δεν έχει φροντίσει να της γνωρίσει τον υποτιθέμενο «σχιστομάτη αδερφό της».

«Κι άμα εμφανιστεί καμιά μέρα και διεκδικεί μερίδιο από την περιουσία, τι γίνεται τότε πατέρα;» του λέει η κόρη του.

Στο σημείο αυτό ο Παρασκευάς ζορίζεται λίγο, γιατί της «έχει αδυναμία».

Άλλες πάλι φορές του λέμε ότι μπορεί καμιά φορά να λάβει ... «πακέτο» από την εκπομπή «Πάμε Πακέτο» του καναλιού «ΑΛΦΑ» της τηλεόρασης και τότε πέφτει πολύ γέλιο.

Μετά από τα θαλασσινά ταξίδια του ο Παρασκευάς αποφάσισε να μεταναστεύσει στην Αμερική. Είχε στο μεταξύ παντρευτεί. Έμεινε κάμποσο εκεί, δούλεψε σκληρά και επέστρεψε συνταξιούχος πια (με αμερικάνικη όμως σύνταξη) στην πατρίδα.

Σήμερα ο Παρασκευάς μια μόνο έγνοια έχει:

«Ποια θα είναι η σημερινή ισοτιμία του δολαρίου με το ευρώ, γιατί από αυτό εξαρτάται το ύψος της σύνταξής του».

Με άλλα λόγια, όταν το ευρώ πέφτει, ο Παρασκευάς ... πανηγυρίζει!

Αγριογούρουνο με ... κουταλάκι

ΣΤΑ ΤΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ που ψαρεύω κάμποσες φορές διάφοροι φίλοι και γνωστοί που γνωρίζουν το ... χούι μου, μού έχουν ζητήσει να τους φτιάξω εργαλεία για να ξεκινήσουν να ψαρεύουν.

Από όλες αυτές τις περιπτώσεις δύο κατέληξαν σε πολύ χαρακτηριστικό αποτέλεσμα και γι' αυτό θα τις διηγηθώ, σήμερα τη μία και κάποια άλλη φορά την άλλη.

Ο Δημήτρης που ζήτησε τη βοήθειά μου ήταν συνεργάτης μου όταν ακόμα δούλευα. Συγκεκριμένα είχε ένα μεγάλο βιβλιοδετείο στο οποίο δούλευε ολόκληρη η οικογένειά του. Αυτός ήταν ο πατέρας.

Η δουλειά του βιβλιοδέτη είναι πολύ απαιτητική και δεν σου αφήνει εύκολα ελεύθερο χρόνο. Ο Δημήτρης όμως έχοντας τη σύζυγο και τα τρία του παιδιά στη δουλειά κατάφερνε που και που να ξεκλέβει λίγο χρόνο και να πηγαίνει στα μέρη του Πηλίου, όπου ο αδελφός του είχε κάποιο εξοχικό. Μου έλεγε ότι εκεί είχαν μια μικρή βάρκα και το μόνο ψάρεμα που έκαναν με αυτήν ήταν να ρίχνουν το βράδυ και να σηκώνουν το πρωί ένα μικρό διχτάκι, με το οποίο έπιαναν μερικά μικροψαρα που τα τηγάνιζαν για να πιουν ένα κρασί.

Ακούγοντας εμένα να λέω πόσα και τι ψάρια έπιανα, ο Δημήτρης ... «τοίμπησε» και άρχισε να σκέπτεται να προσπαθήσει να μάθει τα κόλπα. Έτσι μου ζήτησε να τον πάρω κάποια φορά μαζί μου στο ψάρεμα.

Πράγματι αυτό έγινε και κάποιο μεσημέρι Παρασκευής φύγαμε για το Πόρτο Χέλι. Δυστυχώς όμως το όνειρο του Δη-

μήτρη δεν έγινε πραγματικότητα γιατί την ημέρα εκείνη, λίγο μετά που φτάσαμε έπιασε ένας φοβερός πουνέντης και το μόνο που προλάβουμε να κάνουμε ήταν μια μικρή βόλτα με τη βάρκα για να του φύγει ο ... καημός.

Συζητώντας στη διαδρομή της επιστροφής προς Αθήνα, ο Δημήτρης με ρώτησε αν θα μπορούσα να του φτιάξω τα κατάλληλα εργαλεία και να του εξηγήσω πώς γίνεται η δουλειά προφορικά, ώστε να μπορέσει την επόμενη φορά που θα πήγαινε στο Πήλιο να ψαρέψει με κάποιο άλλο είδος ψαρέματος εκτός από το δίχτυ. Τότε του υποσχέθηκα πως θα του φτιάξω δυο συρτές αφρού γιατί αυτό ήταν το μόνο ψάρεμα που μπόρεσα να σκεφτώ ότι θα μπορούσε να το κάνει με λίγες μόνο οδηγίες.

Έτσι κι έγινε. Λίγες μέρες μετά, όταν πήγα στο μαγαζί του για κάποια δουλειά του παρέδωσα τις δυο συρτές και του είπα περίπου πώς θα μπορούσε με αυτές να ψαρέψει.

Πέρασε περισσότερο από ένας μήνας που πήγαινα ταχτικά στο μαγαζί του, αλλά όταν τον ρωτούσα τι έγινε με το ψάρεμα, αυτός μου έλεγε ότι δεν είχε καταφέρει να πάει λόγω δουλειάς.

Όσπου μια Δευτέρα που τον επισκέφθηκα τον είδα να με υποδέχεται με ένα πλατύ χαμόγελο και να με καλεί στο γραφείο του για να μου πει τα καθέκαστα. Μάλιστα δίπλα του ήταν και η σύζυγός του που και αυτή χαμογέλαγε ολόκληρη.

«Τι έγινε ρε Δημήτρη;» του λέω. «Είχαμε τίποτα νεώτερα από το ψάρεμα;».

«Μάντεψε τι έπιασα και άμα το βρεις θα σε παραδεχτώ» μου λέει.

Αρχίζω να του λέω για λούτσους, κοκκάλια, κολιούς, μαγιάτικα, μέχρι και ξιφίες του είπα, αλλά κάθε φορά ο Δημήτρης κούναγε αρνητικά το κεφάλι του και χαμογέλαγε όλο και περισσότερο.

«Ε, τι στο διάολο έπιασες ρε Μήτσο, λέγε γιατί θα με σκάσεις» του λέω.

«Θα στο πω γιατί όσο και να ψάχνεις δεν πρόκειται να το βρεις» μου

λέει.

«Έπιασα ένα ... αγριογούρουνο 72 κιλά!» μου λέει και με αφήνει κάγκελο.

Και συνεχίζοντας μου διηγείται ολόκληρη την ιστορία ως εξής:

«Αφού ρίξαμε το δίχτυ με τον αδερφό μου λίγο πριν το ηλιοβασίλεμα, αμολήσαμε τις δυο συρτές και βάλαμε την κατάλληλη ταχύτητα στη μηχανή όπως μου είχες εξηγήσει. Η θάλασσα ήταν τελείως λάδι.

Λίγο μετά βλέπουμε στην επιφάνεια να κινείται κάτι χωρίς να μπορούμε να καταλάβουμε τι ήταν. Στην αρχή μας φάνηκε ότι ήταν άνθρωπος και ανησυχήσαμε γιατί σε εκείνο το μέρος άνθρωπος στη θάλασσα θα σήμαινε ναυαγός ή κάτι παρόμοιο.

Όταν όμως πλησιάσαμε κοντά, είδαμε ότι ήταν ένα ολοζώντανο αγριογούρουνο το οποίο όμως δεν κολύμπιγε κανονικά αλλά κάπως σπασμωδικά, γιατί μάλλον ήταν χτυπημένο.

Όταν προσπαθήσαμε να το πιάσουμε αυτό αγρίευε και προσπαθούσε να μας δαγκώσει. Με τα χίλια ζόρια καταφέραμε και του περάσαμε μια θηλιά στο ένα πόδι και αρχίσαμε να το σέρνουμε αργά - αργά προς τη στεριά. Κάναμε σχεδόν μία ώρα να βγούμε έξω και όταν φτάσαμε είχε σχεδόν νυχτώσει. Το ζώο όταν βγήκε στη στεριά κουνιόταν αλλά δεν μπορούσε να σταθεί.

Μαζεύτηκαν πολλοί από το χωριό και κάποιος είπε να το σφάξουμε. Έτσι κι έγινε. Το σφάξαμε και αμέσως το μεταφέραμε στο σπίτι για τα περαιτέρω. Ήρθε και κάποιος που ήξερε τα σχετικά, το καθαρίσαμε, το ζυγίσαμε και δυο μέρες μετά σχεδόν 40 άνθρωποι, φίλοι και γνωστοί από τα γύρω σπίτια μαζευτήκαμε και το φάγαμε κάνοντας ένα τρικούμπερτο γλέντι».

Ο Δημήτρης δεν ξανάριξε πάντως τις συρτές στη θάλασσα. Από τότε, κάθε φορά που ρίχνουνε το μικρό δίχτυ, αυτός παρατηρεί με προσοχή την επιφάνεια της θάλασσας γιατί οι χωριανοί του είπαν ότι εκτός από αγριογούρουνα πολλές φορές πέφτουν από τα απότομα βράχια του βουνού και ... κατσίκια!

Η μεγάλη επιτυχία

ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ ΑΥΤΗ συμπληρώνονται 25 χρόνια από τότε που παντρεύτηκα τη σημερινή μου σύζυγο, που κατάγεται από την Κρήτη και πιο συγκεκριμένα από την επαρχία Σελίνου του νομού Χανίων. Το χωριό καταγωγής της σήμερα έχει σχεδόν εγκαταλειφθεί. Ονομάζεται Μάζα και είναι δίπλα στο γνωστότερο Ροδοβάνι. Όλοι όσοι κατοικούν εκεί ή επισκέπτονται αυτά τα μέρη, τους καλοκαιρινούς μήνες, «δροσιζονται» ή «ψαρεύουν» στα νερά της Σούγιας, μιας παραλίας που βλέπει Λιβυκό πέλαγος.

Όταν οι «σύντεκνοι» Κρητικοί έμαθαν ότι ο καινούργιος γαμπρός (δηλαδή εγώ) ισχυριζόταν ότι κατέχει την τέχνη του ψαρέματος, έσπευσαν να με δοκιμάσουν καλώντας με στα μέρη τους για ψάρεμα.

Τότε πήγα για πρώτη φορά στην Κρήτη, όπου στις 20 μέρες που διέθεσα, επισκέφθηκα όλα τα γνωστά τουριστικά μέρη, όπως το φοινικόδασος στο Βάι, τη Μονή Αρκαδίου, την Αγία Γαλήνη κ.λ.π.

Τις τελευταίες 5 ημέρες της περιόδου μου φυσικά της αφιέρωσα στο νεοαποκτηθέν κρητικό «σσί» όπου και έκανα το πρώτο μου λουτρό τοικουδιάς.

Μέχρις εδώ όλα ήταν εύκολα! Έλα όμως που έπρεπε να αποδείξω ότι έφερα επάξια και τον τίτλο του «μεγάλου ψαρά». Εδώ σε θέλω μάστορα!

Αφού τελείωσαν όλα τα προεόρτια της πρώτης γνωριμίας, το θέμα μπήκε επί τάπητος:

«Πότε θα πάμε για ψάρεμα;». Ρώτησε ο πρώτος αμφισβητίας της ψαρευτικής μου δεινότητας.

«Όποτε θέλετε παιδιά!» ήταν η δική μου περήφανη απάντηση.

«Όμως πρέπει να ξέρω τον τόπο» συμπλήρωσα «γιατί τα παραγάδια που έχω φέρει μαζί μου δεν ψαρεύουν όπου νάναι».

Είχα πάρει μαζί μου δυο 200άρια ψιλά παραγάδια και ένα αθερινόδιχτο 50 μέτρων το οποίο το είχα αγοράσει μετά από επιμονή ενός φίλου μου και το είχα ρίξει μία και μόνη φορά, όπου έπιασα έναν(!) όλον κι όλον αθερινό.

«Να μη σε νοιάζει για τον τόπο», μου λέει ένας από το σόι. «Εδώ στη Σούγια έχουμε δικούς μας ανθρώπους που θα μας πούνε που πρέπει να ψαρέψουμε».

«Ωραία» λέω εγώ. «Πότε θα πάμε να συνεννοηθούμε;».

«Αύριο, πρωί - πρωί» μου απαντάνε.

Πήγαμε λοιπόν την άλλη μέρα και βρήκαμε στη Σούγια έναν παππού. Μετά τις συστάσεις και τις απαραίτητες τοικουδιές, βρέθηκε μάλιστα να είναι και στενός συγγενής κάποιων πολύ γνωστών μου ανθρώπων στην Αθήνα.

Αυτός ο άνθρωπος μας υπέδειξε και τα μέρη στα οποία έπρεπε να καλάρουμε τα παραγάδια για να πιάσουμε «εγγυημένα»(!) ψάρια.

Φύγαμε γρήγορα για να προλάβουμε να δολώσουμε τα δυο παραγάδια και να τα ρίξουμε λίγο μετά το σούρουπο. Το δόλωμα ήταν καθαρισμένη γαρίδα. Μόλις τελειώσαμε, τα φορτώσαμε στο αγροτικό και φύγαμε για την παραλία όπου μας περίμενε μια μικρή πλαστική βάρκα 4,50 μ.

Πήγαμε στο μέρος, ρίξαμε τα παραγάδια και συνεχίσαμε πηγαίνοντας σε μια παραλία όπου λέγανε ότι ήταν γεμάτη αθερινό για να ρίξουμε το αθερινόδιχτο.

3-4 ώρες μετά ξεκινήσαμε να πάμε για να σηκώσουμε τα εργαλεία.

Τα 400 αγκίστρια των παραγαδιών είχαν έναν σπάρο, μια γόπα και ένα αξιόλογο μελανούρι 700 περίπου γραμμαρίων.

Απογοήτευση!

Το αθερινόδιχτο ήταν τίγκα στον αθερινό!

Λέω στον σύντεκνο που είχε τη βάρκα.

«Μου φαίνεται ότι ο παππούς μας δούλεψε».

«Αύριο το πρωί θα πάμε να τον βρούμε» μου λέει.

Πήγαμε την άλλη μέρα και βρήκαμε τον παππού, με άγριες είναι αλήθεια διαθέσεις. Αφού πήραμε πρώτα τις σχετικές τοικουδιές, του λέω:

«Μάστορα μας κορόιδεψες μου φαίνεται» του λέω.

«Γιατί; Τι έγινε;» μου λέει.

«Εκεί που μας έστειλες δεν πιάσαμε τίποτα» του λέω. «Μόνο έναν σπάρο, μια γόπα και ένα μεγάλο μελανούρι».

«Σοβαρά, πιάσατε μελανούρι;» μου λέει.

«Ναι, και αρκετά καλό» του λέω.

«Επιτυχία!» μου λέει. «Ξέρεις πόσα χρόνια έχουμε να πιάσουμε εδώ μελανούρι;» μου λέει και με αφήνει κάγκελο ο κρητίκαρος.

Ευτυχώς την παράσταση έκλεψε ο αθερινός! Το δίχτυ ήταν εντελώς τίγκα! Το τίναζες και στο τοιμέντο έπεφτε μια τηγανιά.

Επειδή ποτέ μου δεν συμπάθησα το ψάρεμα με το δίχτυ, τους το χάρισα και απ' ότι μαθαίνω μέχρι σήμερα το ρίχνουν και συνεχίζουν να πιάνουν αθερινό!

Η ιταλική χειροβομβίδα

Η ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΟΥ δεν είναι καθόλου διασκεδαστική και γι' αυτό θα την διηγηθώ με πολύ βαριά καρδιά. Είναι όμως πολύ διδακτική. Πρόκειται για πραγματικό γεγονός σε όλες τις λεπτομέρειές της, εκτός από τα ονόματα των ατόμων που παίρνουν μέρος.

Είμαστε στα 1962. Πηγαίνω στην 1^η Γυμνασίου στο Ναύπλιο, την πατρίδα μου.

Ένα ηλιόλουστο πρωινό ολόκληρη την πόλη συγκλόνησε ένα φοβερό νέο:

Δυο πολύ νέα παιδιά, ο Κώστας και ο Γιάννης, μόλις 2 χρόνια μεγαλύτερά μου, ψαρεύοντας με πεταχτάρι στο λιμάνι, έπιασαν ένα κομμάτι παλιό δίχτυ, στο οποίο ήταν μπλεγμένη μια παλιά άσκαστη ιταλική χειροβομβίδα.

Όπως την περιεργάζονταν έσκασε στα χέρια τους και τα παιδιά τραυματίστηκαν πολύ σοβαρά και διακομίστηκαν εσπευσμένα στην Αθήνα. Θρήνος!

Πέρασαν δυο χρόνια από τότε. Τόσο πήρε στους γιατρούς να συνεφέρουν, όσο ήταν δυνατό, τα παιδικά κορμιά από τα τραύματα που είχαν υποστεί.

Όταν βγήκαν από τα νοσοκομεία στα οποία νοσηλεύτηκαν, ο Κώστας δεν είχε πια όραση και ο Γιάννης έβλεπε ελάχιστα από το ένα μάτι και είχε ένα μόνο χέρι, το δεξί.

Ο Κώστας προσπάθησε να συνεχίσει το σχολείο, διαβάζοντας με το σύστημα Μπράιγ (σύστημα ανάγνωσης με τη βοήθεια της αφής) το οποίο είχε στο μεταξύ διδαχθεί στα πλαίσια

της νοσηλείας του, ενώ ο Γιάννης έμεινε στο σπίτι του και από τότε δεν είχα άλλα νέα του.

Έτσι βρέθηκα κι εγώ συμμαθητής με τον κατά δυο χρόνια μεγαλύτερό μου Κώστα, όπως και όλα τα παιδιά της τάξης μου.

Στη διάρκεια της νοσηλείας του, οι γονείς του Κώστα του χάρισαν μια κιθάρα και αυτός προσπάθησε τις ατέλειωτες ώρες της νοσηλείας του να μάθει να την παίζει. Όταν γύρισε στο Ναύπλιο ήξερε πια να παίζει αρκετά καλά.

Όλα τα παιδιά της τάξης μου και όχι μόνο, κάναμε ότι μπορούσαμε για να βοηθήσουμε τον άτυχο συμμαθητή και φίλο μας. Πολλοί από εμάς πηγαίναμε σπίτι του και του διαβάζαμε τα μαθήματα, γιατί το σύστημα ανάγνωσης Μπράιγ ήταν πολύ κουραστικό γι' αυτόν.

Θυμάμαι (και συγκινούμαι) κάποιες φορές, προσπαθώντας να τον διαβάσω Γεωμετρία είχα πάει σε ένα ξυλουργείο και είχα πάρει ξυλάκια διαφόρων σχημάτων για να μπορέσω με αυτά να του σχηματίσω τα διάφορα γεωμετρικά σχήματα που έπρεπε να αντιληφθεί στη συνέχεια με την αφή του.

Ο Κώστας, θέλοντας να ανταποδώσει, προσπαθούσε να μας μάθει να παίζουμε κιθάρα, γιατί ο ίδιος είχε πλέον εξελιχθεί πάρα πολύ και όπως αποδείχθηκε είχε εξαιρετικό ταλέντο.

Ήταν η εποχή που εμφανίστηκαν τα πρώτα ροκ συγκροτήματα, με κορυφαίο τους Μπητλς και όλα τα παιδιά, έφηβοι γαρ, είχαμε μπει στη διαδικασία της καθιερωμένης νεανικής επανάστασης της τότε εποχής, αφήνοντας μακριά μαλλιά, φορώντας τα πρώτα μπλου τζινς και χορεύοντας σέικ, ροκ εν ρολ κ.λ.π.

Τα μαθήματα κιθάρας του Κώστα έπιασαν πολύ τόπο και πάνω από 10-15 παιδιά της ηλικίας μου έμαθαν πολύ καλή κιθάρα και τραγούδι και το Ναύπλιο έσφυζε τότε από καντάδες και ροκ πάρτι με ζωντανή μουσική.

Την ίδια περίπου εποχή στην Ελλάδα μεσουρανούσε και το

στυλ του «νέου κύματος» και η Πλάκα είχε γεμίσει μπουάτ με την Αρλέτα, τον Χατζή, τον Μαυρουδή, τον Λάκη Παππά και πολλούς άλλους γνωστούς μέχρι και σήμερα.

Αρκετοί από εμάς (μεταξύ αυτών κι εγώ) φτάσαμε να παίξουμε κιθάρα και να τραγουδήσουμε και σε αυτά τα μαγαζιά, που τότε έκαναν θραύση στην νεολαία.

Τον Κώστα τον είδα για τελευταία φορά πριν 10 περίπου χρόνια όταν κάναμε μια επετειακή συνάντηση των παλιών συμμαθητών, όπου μαζευτήκαμε καμιά 60αριά μεσήλικες και βάλε.

Ήταν η τελευταία φορά που παίξαμε κιθάρα και τραγουδήσαμε, μαζί και με αρκετούς άλλους τότε ... μαθητές του.

Το κομμένο δάχτυλο

Ο κ. ΓΙΑΝΝΗΣ, για τον οποίο αναφέρθηκα και σε άλλες ιστορίες, έγινε στενός ψαρευτικός μου φίλος στις αρχές τις 10ετίας του 1970, παρά το ότι είχαμε μεγάλη διαφορά ηλικίας, (στα 22-23 εγώ, στα 60 περίπου αυτός). Τις καθημερινές είχαμε τακτική συνεργασία στις δουλειές μας και τις Κυριακές, όταν μας έκανε το χατίρι ο καιρός, κατευθείαν στην Πάχη για ψάρεμα.

Τα ψαρέματα που κάναμε ήταν καθετή για λυθρίνια, μπαλάδες και γόπες την ημέρα και πολλές φορές ψαρεύαμε τη νύχτα του Σαββάτου προς Κυριακή με τη λάμπα (τότε τα Σάββατα το πρωί δουλεύαμε, δεν είχε έρθει ακόμη το 5νθήμερο). Είχα λάμπα 4.000 κεριών με γκάζι και δυο φυτίλια στη βάρκα και τα ψαρέματα που συνήθως κάναμε ήταν ή για μεγάλες γόπες (καλαμόγοπες) σε ένα σημάδι έξω από το νησάκι Ρεβιθού (ή Ρεβιθούσα) ή για κοκκάλια τα οποία ψαρεύαμε με δόλωμα ζωντανό αθερινό που πιάναμε με απόχη κοντά στα βράχια της στεριάς.

Πολλές φορές πηγαίναμε εκεί από το Σαββάτο το απόγευμα και το τραβάγαμε σερί ψαρεύοντας νύχτα στην αρχή και ημέρα στη συνέχεια μέχρι την επομένη το μεσημέρι.

Ο κ. Γιάννης (τον έλεγα πειραχτικά Μπάρμπα - Δεινόσαυρο) είχε πολλά ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά.

Κατ' αρχήν είχε έναν αδελφό ο οποίος όταν ερχόταν μαζί μας αντί να ψαρεύουμε γελάγαμε διαρκώς από τα πειράγματα που έκαναν συνεχώς ο ένας στον άλλο.

Είχε ακόμη στην αυλή του σπιτιού του έναν εξημερωμένο γλάρο τον οποίο είχε πιάσει σε μικρή ηλικία. Αυτός ο γλάρος δεν ήταν σε κλουβί αλλά ελεύθερος να σουλατσάρει στην αυλή του και πάντα του φυλάγαμε μερικά μικρόψαρα. Το πιο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό του ήταν ότι όταν τον συνάντησα εγώ ήταν ήδη 23 χρονών(!) και δεν γνωρίζω πόσο ακόμα έζησε μετά που χαθήκαμε με τον κ. Γιάννη.

Αυτό όμως στο οποίο θα σταθώ σε αυτή τη διήγηση ήταν το κομμένο δάχτυλο του κ. Γιάννη, το οποίο ήταν ο δείκτης του δεξιού του χεριού και ήταν κομμένο σχεδόν από τη ρίζα του (1-2 εκατοστά είχαν απομείνει).

Από περιέργεια κάποια από τις πρώτες φορές που πήγαμε για ψάρεμα τον ρώτησα πώς το είχε χάσει και μου το διηγήθηκε ως εξής:

«Είχα βάλει μπρος την κοφτική, (μια μηχανή με μεγάλο μαχαίρι, περίπου 1 μέτρο μήκους, με την οποία κόβουμε στα τυπογραφεία το χαρτί), και την ώρα που ετοιμαζόμουν να βάλω μέσα τη δεσμίδα του χαρτιού για να το κόψω, έρχεται ο Τάδε να μου μιλήσει για μια δουλειά και με διακόπτει. Συζητώντας δεν πρόσεξα ότι είχα ακουμπήσει το χέρι μου κάτω από το μαχαίρι της μηχανής, πάνω στη δεσμίδα του χαρτιού. Κάποια στιγμή αφηρημένος πατάω το πεντάλ, το μαχαίρι κατεβαίνει και το ένα δάχτυλο έμεινε από την ... άλλη μεριά του. Το εντυπωσιακό ήταν ότι δεν με πόνεσε σχεδόν καθόλου γιατί το μαχαίρι ήταν ... καλοτροχισμένο και έκοβε σαν ξυράφι. (Σ.Σ.: Σήμερα οι μηχανές αυτές διαθέτουν φωτοκύτταρα ελέγχου ώστε να μη συμβαίνουν τέτοια ατυχήματα).

Αφού έδεσα πρόχειρα το χέρι μου για να σταματήσω την αιμορραγία, ξεκίνησα να βρω ένα ταξί για να πάω στο «Πρώτων Βοηθειών» στην Λεωφόρο Αλεξάνδρας. (Σ.Σ.: Το μαγαζί του ήταν στα Εξάρχεια, κοντά στην πλατεία).

Ο γιος μου που την εποχή εκείνη τον είχα μαζί μου, ανέλαβε να κλείσει το μαγαζί και να πάει στο σπίτι να ειδοποιήσει τη γυναίκα μου, ότι μπορεί και να καθυστερούσα να γυρίσω ε-

κείνη την ημέρα.

Αφού έφτασα στο «Πρώτων Βοηθειών» και μου τακτοποίησαν το χέρι, ξεκίνησα να βρω ταξί για να πάω στο σπίτι μου στο Αιγάλεω, περίπου 2 ώρες αργότερα.

Όταν έφτασα εκεί τι να δω; Όλο το σόι ήταν μαζεμένο εκεί και μοιρολόγαγε λες και είχα ... πεθάνει! Για μια στιγμή νόμισα ότι είχε συμβεί κάτι άλλο χειρότερο και ρωτάω τη γυναίκα μου που έσπευσε κοντά μου:

«Τι συμβαίνει ρε γυναίκα πέθανε κανένας;».

«Όχι Γιάννη μου για το χέρι σου στενοχωρηθήκαμε όλοι πολύ».

«Και γιατί ρε παιδιά τέτοιος χαμός;».

«Ε, να τώρα θα δυσκολεύεσαι στη δουλειά σου και θα στενοχωριέσαι».

«Τι λέτε ρε παιδιά; Τρελοί είσαστε; Εγώ μπορώ να τα κάνω όλα».

Λέει ο κ. Γιάννης και εξαφανίζεται στο βάθος του σπιτιού. Λίγο μετά επιστρέφει κρατώντας μια καθετή και μια καθαρισμένη γαρίδα από αυτές που φύλαγε στην κατάψυξη του ψυγείου για το ψάρεμα. Μπροστά σε όλους κόβει τη γαρίδα σε δολωσιές με το μαχαίρι και παίρνοντας δυο κομμάτια τα δολώνει πιάνοντάς τα με το μεσαίο δάχτυλο του χεριού του που ήταν το διπλανό στο κομμένο.

«Ορίστε. Τι στενοχωριέστε; Μπορώ και δολώνω και με το άλλο δάχτυλο!».

Λέει ο Μπάρμπα - Δεινόσαυρος και τους αφήνει όλους ... κάγκελο.

Αυτό ήταν η δική του έγνοια! ... Το αν θα μπορούσε να δολώνει ...

Ego legome Giorgos

ΕΙΜΑΣΤΕ ΣΤΑ ΜΕΣΑ της 10ετίας του 1960. Είναι η εποχή που η πατρίδα μου το Ναύπλιο είναι από τις πρώτες ελληνικές πόλεις που έχουν «ανακαλύψει» τον τουρισμό, κυρίως λόγω της ιστορικότητάς της, που έχει αναφορές και στην ίδρυση του Νεοελληνικού κράτους, του οποίου υπήρξε πρωτεύουσα, αλλά και στην αρχαιότητα, με τον Μυκηναϊκό πολιτισμό, το θέατρο της Επιδαύρου, τα Κυκλώπεια τείχη της αρχαίας Τύρινθας κ.λ.π.

Οι έφηβοι, μεταξύ των οποίων και εγώ, αλλά και οι νεαροί της εποχής, έχουν βρει τη χαρά τους τα καλοκαίρια, όπου όλοι οι χώροι αναψυχής και διασκέδασης, μετατρέπονται σε μικρές «πασαρέλες» πανέμορφων κοριτσιών, όλων των εθνικότητων.

Είναι ακριβώς η εποχή που εφευρέθηκε το ξακουστό «καμάκι», που αναδείχθηκε και με σχετικό τηλεοπτικό ρεπορτάζ πολύ αργότερα, όταν η τηλεόραση εμφανίστηκε στην Ελλάδα, και τραγουδήθηκε αποτελώντας και κεντρικό θέμα ομώνυμης ελληνικής ταινίας. (Ντου γιου λάικ μαντεμουαζέλ δη Γκρης!).

Στη δική μου την παρέα είχαμε βρει ένα ωραίο κόλπο για «να είμαστε μέσα στα πράγματα από τους πρώτους». Κάναμε το εξής:

Είχαμε σφυρηλατήσει γνωριμίες με τους οδηγούς των πούλμαν που κουβαλάγανε τα γκρουπ των τουριστριών, συνήθως κολλέγια, και αυτοί μας ειδοποιούσαν πριν ακόμη ξεκινήσουν από την Αθήνα για να έρθουν στην πόλη. Έτσι ξέραμε

και πότε θα έρθουν τα κορίτσια και πόσα θα είναι και σε ποια εθνικότητα θα ανήκουν, ώστε να κάνουμε τα σχετικά «κουμά-ντα» μας.

Ένα καλοκαιρινό πρωινό έπεσε το σχετικό τηλεφώνημα σε γνωστό ξενοδοχείο όπου στη ρεσεψιόν ήταν «δικός μας» άνθρωπος, το οποίο μας ειδοποιούσε για την άφιξη ενός κολλεγίου γαλλικής εθνικότητας.

Αν και οι γαλλίδες δεν ήταν στις προτιμήσεις μας, για λόγους που δεν είναι του παρόντος, το σύρμα έπεσε και οι παρέες πήρανε θέση «υποδοχής».

Το συνηθισμένο σενάριο ήταν το εξής: Οι αποστολές έφταναν λίγο πριν το μεσημέρι στο προκαθορισμένο ξενοδοχείο, ακολουθούσε εγκατάσταση στα δωμάτια, φαγητό, ανάπαυση και έξοδος τις πρώτες απογευματινές ώρες για το πρώτο μπάνιο στις πλαζ του Ναυπλίου, που δεν ήταν και πολλές.

Αν όλα πήγαιναν καλά, εκείνη την ώρα οι κοπέλες άρχιζαν να «ψάχνονται» για την βραδινή τους διασκέδαση και φυσικά για τους καβαλιέρους που θα τις συνόδευαν και θα τις ξεναγούσαν στην νυχτερινή ζωή της πόλης.

Αυτό το τελευταίο ήταν κάτι πολύ συγκεκριμένο εκείνη την εποχή, γιατί η πόλη διέθετε ένα και μοναδικό μέρος που θα μπορούσαν να διασκεδάσουν άτομα αυτών των ηλικιών και προθέσεων.

Το «**Κάστρο**» ήταν η μοναδική ντισκοτέκ που υπήρχε στην πόλη. (Μάλλον Night Club είναι ο σωστός χαρακτηρισμός, γιατί ο όρος ντισκοτέκ δεν είχε εφευρεθεί ακόμη). Ήταν μια πρόχειρη κυκλική μάντρα, με κάποιες δήθεν πολεμίστρες, ώστε να μοιάζει με κάστρο, στο εσωτερικό της οποίας ήταν απλωμένα τραπεζάκια και καρέκλες κυκλικά, ενώ στη μέση ήταν μια στρογγυλή πίστα για χορό.

Σε κάποια άκρη ήταν το μπαρ, απ' όπου έπαιρναν τα ποτά οι σερβιτόροι και δίπλα σε αυτό ένα τζουκ - μποξ που λειτουργούσε με δραχμές.

Επειδή οι νεότεροι ενδεχομένως δεν θα ξέρουν τι είναι το

τζουκ - μποξ, να εξηγήσω ότι είναι ένα ογκώδες και πολύ όμορφο μηχάνημα, στο εσωτερικό του οποίου αποθηκεύονται δίσκοι βινυλίου 45 στροφών. Διαθέτει ένα καντράν στο οποίο υπάρχουν ετικέτες - κουμπιά όπου αναγράφονται οι τίτλοι των τραγουδιών που αντιστοιχούν στους αποθηκευμένους δίσκους. Σε κάποιο σημείο υπάρχει μια υποδοχή - κερματοδέκτης, στην οποία τότε έπαιρνε δραχμές. Έριχνες τη δραχμή στη σχισμή του κερματοδέκτη, διάλεγες ένα τραγούδι στο καντράν, πάταγες το κουμπί και έφευγες. Η προτίμησή σου έμπαινε σε σειρά προτεραιότητας και κάποια στιγμή το μηχάνημα έπαιζε το τραγούδι σου.

Ο ήχος του τζουκ - μποξ ήταν εκπληκτικός για τα δεδομένα της εποχής. Είχε φανταστικά μπάσα και μπόλικη ένταση ώστε να ακούγεται σε όλο το μαγαζί.

Προφανώς, όταν το τραγούδι σου έβγαινε στη φόρα έσπευδες να σηκώσεις σε χορό το κορίτσι με το οποίο «έκανες παιχνίδι», για να μην πάει χαμένη η δραχμή.

Για να έχουμε και ένα μέτρο των αξιών της εποχής, να σημειώσω ότι με μια δραχμή τότε έπαιρνες ένα κουλούρι ή μια εφημερίδα ή μερικές καραμέλες ή 4 τσιγάρα χύμα κακής ποιότητας (σέρτικα τα λέγαμε τότε).

Τα πιο συνηθισμένα τραγούδια ήταν στην συντριπτική τους πλειοψηφία αργά μπλουζ, (Adamo, Tom Jones κ.λ.π.) προκειμένου να διευκολυνθούν τα όσα ελπίζαμε να ακολουθήσουν. Καμιά φορά έμπαινε και κανένα τουίσιτ ή τσάρλεστον ή ροκ εν ρολ κ.λ.π. (το σέικ δεν είχε ενσκήψει ακόμη).

Η παρέα μου ήταν 5 άτομα και εκείνη τη φορά τα βρήκαμε αμέσως με τις γαλλιδούλες στην πλαζ. Συντομότατα κανονίστηκε το βραδινό ραντεβού, δηλαδή η ώρα που θα τις παίρναμε από το ξενοδοχείο για να τις πάμε στο «**Κάστρο**». Το τι θα γινόταν από εκεί και πέρα ήταν πάντα το ζητούμενο, αλλά δεν είναι του παρόντος.

Από την παρέα μόνο ένας ήξερε κάτι λίγα γαλλικά αλλά ευτυχώς τα κορίτσια ήξεραν όλες αρκετά καλά αγγλικά και πα-

ρά τις γαλλικές εθνικιστικές συνήθειες, δεν είχαν κανένα πρόβλημα να τα μιλήσουν. (Για τους μη γνωρίζοντες να εξηγήσω ότι οι Γάλλοι σπανίως καταδέχονται να μιλούν αγγλικά για λόγους καθαρά ανταγωνιστικούς με την γείτονα Αγγλία).

Όταν πήγαμε να πάρουμε τα κορίτσια από το ξενοδοχείο, μας «την έπεσε από δίπλα» και ο οδηγός του πούλμαν, ο οποίος μας είπε ότι κατά τη διάρκεια της διαδρομής είχε ψήσει μια κοπέλα που ήταν κάπως μεγαλύτερη από τις υπόλοιπες.

Η αλήθεια είναι ότι μας κακοφάνηκε λίγο η παρουσία του, γιατί ήταν μεγαλύτερης ηλικίας και κάπως «χωριάτης», («βλαχασμένο» ήταν ο χαρακτηρισμός που του δώσαμε εμείς οι τείως πρωτευουσιάνοι), αλλά δεν μπορούσαμε να του αρνηθούμε την παρέα γιατί ήταν από τους «προμηθευτές» μας, αφού αυτοί μας ειδοποιούσαν όταν έφερναν κορίτσια από την Αθήνα.

Το «**Κάστρο**» είχε κάτι «καβάτζες», δηλαδή κάτι εσοχές της μάντρας, δήθεν ντάπιες (σκοπιές), που δημιουργούσαν κάτι σαν «ιδιαιτέρα» όπου χώραγε μια παρέα σαν τη δική μας που ήταν δώδεκα άτομα. Εκεί καθίσαμε, παραγγείλαμε τα κλασικά βερμούτ της εποχής και ένας - ένας σηκωνόμασταν με τη σειρά και τροφοδοτούσαμε το τζουκ - μποξ με δραχμές και την ομήγυρη με παθητικά μπλουζ. Σηκωνόμασταν, χορεύαμε αλλάζοντας ντάμες στην αρχή και στη συνέχεια, όλο με την ίδια που είχαμε διαλέξει ή μας είχε διαλέξει.

Συνήθως αυτές οι συνενυρέσεις κρατούσαν μέχρι τη μέση της νύχτας και όταν η ντισκοτέκ έκλεινε, φεύγαμε και αν τα κορίτσια ήταν επιδεικτικά τα πηγαίναμε βόλτα στο γύρο της Αρβανιτιάς, όπου ήταν ερημιά και όσοι καταφέραμε το προχωράγαμε και λίγο παρακάτω.

Ενώ ήμασταν στη μέση περίπου της βραδιάς και ενώ τα πέντε ζευγάρια που ήμασταν Ναυπλιώτες, είχαμε ήδη χορέψει καμιά δεκαριά χορούς, ο οδηγός με την δικιά του δεν έλεγαν να σηκωθούν από το τραπέζι και να χορέψουν έστω μια φορά. Εμείς, επειδή δεν τον γνωρίζαμε καλά τον άνθρωπο, δεν τους λέγαμε τίποτα, αλλά μεταξύ μας το κουτσομπολεύαμε και α-

ναρωτιόμασταν τι να συζητάνε τόση ώρα εκεί.

Η ώρα πέραγε και το μυστήριο δεν έλεγε να λυθεί. Όλοι ήμασταν σχεδόν συνεχώς στην πίστα αλλά το ζευγάρι αυτό δεν έλεγε να σηκωθεί αλλά έμοιαζε να συζητάει κάτι συνεχώς και με κάποια ένταση.

Όταν πια το πράγμα παράγινε, πήρα το θάρρος και κάποια στιγμή που όλοι οι άλλοι ήσαν στην πίστα, εγώ δεν σηκώθηκα για χορό αλλά έμεινα στο τραπέζι αποφασισμένος να διερευνήσω τα τεκταινόμενα.

Κάθισα δίπλα στον φίλο οδηγό, του οποίου ούτε το όνομα δεν ήξερα και κάποια στιγμή βρίσκω ευκαιρία και τον ρωτάω:

– Τι γίνεται μάστορα;

– Τι να γίνει; Έχω πρόβλημα εδώ πέρα. (Μου απαντάει).

– Τι πρόβλημα έχεις;

– Ρε συ. Είναι σίγουρο ότι αυτές είναι γαλλίδες;

– Ξέρω κι εγώ; Η δικιά μου πάντως μου μιλάει αγγλικά αλλά με γαλλική προφορά και δεν τα ξέρει και καλά. Ίσα που καταφέρνουμε να συνεννοηθούμε.

– Αυτή εδώ όμως δεν τα μιλάει μου φαίνεται ούτε τα γαλλικά ούτε τα αγγλικά.

– Δεν είναι δυνατόν! Πώς γίνεται αυτό;

– Άμα σου λέω!

– Πώς το κατάλαβες;

– Εγώ δεν ξέρω να μιλάω ούτε γαλλικά ούτε αγγλικά. Ξέρω όμως να τα γράφω γιατί τα έχω μάθει από τις ταμπέλες στους δρόμους. Ε, τόση ώρα της γράφω, αλλά αυτή δεν λέει να καταλάβει τι της λέω.

– Δηλαδή τι της γράφεις;

– Να κοίταξε:

Μου λέει ο οδηγός και μου δείχνει το πακέτο των τσιγάρων του, που ήταν τύπου κασετίνας και στο πίσω μέρος του έγραφε κάτι. Κοιτάζω και τι να δω! Ο τύπος της έγραφε:

Ego legome Giorgos!!!

Συνεχίζεται ...